

NOTULEN VAN DE VERGADERING VAN DE RAAD

VAN DE GEMEENTE HAREN,

gehouden op maandag 18 oktober en vervolgt op donderdag 21 oktober 2010

Ter behandeling ligt voor de volgende agenda:

Behandeld op 18 oktober 2010

1. Opening
2. Vaststelling agenda
3. Ingekomen stukken
4. Vragenuur raadsleden
5. Notulen raadsvergadering van 27 september 2010
6. Mededelingen /terugkoppeling gemeenschappelijke regelingen
7. Toezeggingenlijst
8. Lange termijn agenda en voorstel behandeling

Hamerstukken

9. Aanpassing bestemmingsplan Distelhof
10. Vergaderschema 2011
11. Beleidsnotitie brandweezorg
12. Aanpassing Legesverordening

Bespreekstukken

13. Raadhuisplein/Haderaplein
Raadsbericht 2010-13: opbrengsten ontwikkeling Raadhuisplein
Raadsbericht 2010-17: vragen CDA over deels wegvallende dekking raadhuis

Behandeld op 21 oktober 2010

14. Tweede Bestuursrapportage 2010
Raadsbericht 2010-14: consequenties junicirculaire
Raadsbericht 2010-16: financiële situatie
15. Burgerparticipatie
16. Initiatiefvoorstel gratis parkeren
17. Sluiting

Voorzitter: de heer M. Boumans

Griffier: mevrouw P.A. Lambeck

Aanwezig:

De dames A. Toxopeus L.M. Schuiling, W. Legemaat, M.J. Bachman, M.J. Sloot,
E.N. Wiersema J. van Duinen en V.M.E. Kerremans

De heren T.G. Sprenger, F.R. Fennema, Th. Berends, J. Kooi, R.R. Valkema, J. Niezen,
B. Prenger, P.R.A. Terpstra en H. Frima

College van B&W: mevrouw A.E.M. Groot en de heren G.J. Pek en Th.J.J. Sieling

Notulist: mevrouw I. Ruijs (Notulaat)

Publiek: 50

Pers: 2

1. Opening

De voorzitter heet de aanwezigen van harte welkom. Een bijzonder welkom aan de heer Van Putten, voorzitter van de rekenkamercommissie van Haren en aan HarenFM.

Wethouder Groot, namens het college, zegt dat de gemeente de zenderkosten tot het eind van dit jaar heeft voldaan, HarenFM is daarom gewoon weer aanwezig.

2. Vaststelling agenda

De voorzitter vraagt of agendapunt 15, raadsbericht consequenties juni circulaire en 16, financiële situatie afzonderlijk of tegelijk met agendapunt 14 behandeld mogen worden. De heer **Valkema**, namens het CDA, gaat akkoord met gelijktijdige behandeling.

De gewijzigde agenda wordt vastgesteld.

3. Ingekomen stukken

A. Voor kennisgeving aan te nemen:

- Raadsbericht 2010-19: vragen manifest;
- Raadsbericht 2010-20: vragen GVH uitgave boekje Rode Lantaarn;
- Raadsbericht 2010-21: vragen GVH over huisvesting huisartsen in relatie tot nieuwbouw Westerholm;
- Raadsbericht 2010-22: vragen D66 over Thalia;
- Raadsbericht 2010-23: vragen D66 over het Boeremaparkfestival;
- Raadsbericht 2010-24: Onderhoudsbudgetten
- Raadsbericht 2010-26: Kadernota Sport

- Motie samenwerking gemeenten bestuurlijke zelfstandigheid gemeente Goedereede 23 september 2010.

B. Ter afdoening in handen stellen van het college:

- Brief mevrouw Banning-Melchers over arbeidsomstandigheden ophalen vuilnis Haderaplein;
- Brief Stichting Lokale Omroep Haren

De raad stemt in en gaat bij hamerslag akkoord. Aldus besloten.

4. Vragenuur raadsleden

Mevrouw **Sloot**, namens Gezond Verstand Haren, heeft begrepen dat er dit jaar geen ‘Plein Haren’ zal zijn tijdens de Bedrijvencontactdagen. GVH heeft externe communicatie en het onderhouden van relaties hoog in het vaandel staan en pleit ervoor dat de gemeente volgend jaar wel vertegenwoordigd is. Mogelijk kunnen dan ook raadsleden worden uitgenodigd en kan aan de PR van de gemeente worden gewerkt.

Namens de jongeren vraagt mevrouw Sloot wanneer de Jeugdraad op de agenda komt.

Tot slot informeert mevrouw Sloot, naar aanleiding van de situatie bij VV Gorecht het afgelopen weekend, naar het al dan niet aanwezig zijn van een vindbaar calamiteitenummer op de gemeentelijke website.

De heer **Valkema**, namens het CDA, informeert naar de stand van zaken van het project Meerweg. Om voor subsidie in aanmerking te komen moeten een aantal deadlines worden gehaald. Nu heeft de heer Valkema begrepen dat er een nieuw bureau is ingeschakeld. Dat doet vermoeden dat het proces niet loopt zoals zou worden verwacht. Kan de wethouder zeggen of de noodzakelijke deadlines met zekerheid gehaald worden?

In aansluiting op de situatie bij VV Gorecht waar mevrouw Sloot op doelde, is de verstopping van het riool inmiddels opgelost? Waarom is de gemeente zo slecht bereikbaar bij calamiteiten en als er gebeld wordt waarom wordt men dan niet doorgeleid naar de gemeentelijke organisatie? Recentelijk is ook al aandacht gevraagd voor duidelijke informatie op de gemeentelijke website, waarom is dat niet gebeurd?

Mevrouw **Van Duinen**, namens GroenLinks, heeft via de media vernomen dat er sprake is van de inrichting van een tijdelijk nieuw transferium. Hoe worden burgers en de omgeving bij deze plannen betrokken? Een jaar geleden heeft GroenLinks gewezen op de mogelijkheden van een groen transferium. Is de wethouder bereid om daar goed aandacht aan te besteden? Tijdelijke zaken duren vaak langer dan verwacht.

In de afgelopen periode is hard gewerkt aan de nieuwe opzet van bushaltes aan de Rijksstraatweg. De raadsleden bereiken nu vragen over de reden waarom de haltes op deze wijze gesitueerd zijn.

Wethouder Groot, namens het college, zegt dat zij zich nu aan het oriënteren is over hoe de Jeugdraad het beste vorm gegeven kan worden. Gedacht wordt aan jongerenparticipatie in bredere zin. Een voorstel is nog niet in het college geweest. Mevrouw **Sloot** vraagt hoe lang een voorstel nog op zich laat wachten en wijst de wethouder op aanwezige ervaring in België.

Wethouder Groot antwoordt dat er ook binnen de organisatie mensen aanwezig zijn die ervaring hebben op het gebied van jongerenparticipatie. Dit onderwerp sluit mooi aan bij burgerparticipatie. Naar verwachting krijgt de raad over een paar maanden een voorstel. Wethouder Groot zegt dat geld beschikbaar is gesteld voor aanleg een tijdelijk transferium. Er wordt gewerkt aan een uitvoeringsplan dat met omwonenden wordt gecommuniceerd. In het college is gesproken over de wens om het transferium een groener aanzicht te geven. Dat wordt nader onderzocht. Ook wordt onderzocht ten koste van hoeveel parkeerplaatsen een groene inrichting zou gaan. Er zijn 350 parkeerplaatsen nodig. Mevrouw **Bachman**, namens D66, refereert aan het bezoek aan Zuidhorn, waar het er zo groen uit zag.

Wethouder Groot zegt dat de aanpassingen aan de bushaltes zijn verricht om het openbaar vervoer beter toegankelijk te maken voor minder validen. De raad heeft op 28 september 2009 in een besluit daar budget voor vastgesteld uit het investeringskrediet maatregelen verkeersveiligheid. Dat is op pagina 25 van de Burap opgenomen. De inwoners zijn twee weken geleden via het 'Harener Weekblad' op de hoogte gesteld niet alleen van de aanvang maar ook van de planning van de werkzaamheden. Mevrouw **Van Duinen** zegt dat het probleem er vooral in zit dat de perrons tegen de rand van de weg zijn geplaatst. Het doorgaande verkeer wordt gedwongen achter de bus te blijven staan. Dat roept vragen op bij inwoners. Mevrouw **Sloot** merkt op dat dit ook ter sprake is gekomen tijdens de informatieavond van de brandweer. De hulpdiensten delen de zorg van de inwoners.

Wethouder Groot zegt dat dit besluit eerder is genomen in samenspraak met het OV-bureau. De perrons zijn zodanig aangepast dat minder validen makkelijker kunnen instappen. Daarvoor was meer ruimte nodig en daarom stopt de bus nu midden op de weg. De gemeente Haren heeft hier verder geen invloed op. Het OV steekt overal in Nederland op dezelfde wijze in. De heer **Terpstra**, namens de VVD, vult aan dat deze discussie in de hele regio gevoerd is. Wellicht is het mogelijk om de feitelijke motivering van het OV te achterhalen en deze aan de raad te doen toekomen. Deze situatie is vervelend voor het overige verkeer. Mevrouw **Van Duinen** zegt dat het goed is om met de burgers te communiceren en stelt voor hier in het 'Harener Weekblad' aandacht aan te besteden. **Wethouder Groot** neemt de suggestie mee.

Wethouder Sieling, namens het college, zegt dat het afzien van deelname aan de Bedrijvencontactdagen, naar hem is verteld, een kosten/baten afweging is geweest. De daarvoor beschikbare middelen zouden dan op een andere manier ingezet kunnen worden. Dat is een besluit waar de wethouder over geïnformeerd is, maar niet bij betrokken geweest.

De voorzitter vult aan. De afgelopen jaren is het steeds moeilijker gebleken om de beurs vorm te geven. De gemeente heeft het afgelopen jaar het plan gehad om het op een geheel andere manier te doen, zodat de attentiewaarde van het 'Haren Plein' groter zou zijn. Daar was op dat moment, bij de bestaande deelnemers, geen meerderheid voor.

Toen is besloten het op de oude manier voor te zetten, maar dat heeft niet voldoende draagvlak. Dan kom je inderdaad bij de kosten/batenafweging, waarbij er in ieder geval voor dit jaar voor gekozen is om de beschikbare middelen voor EZ anders aan te wenden. Dus niet voor de beurs.

Wethouder Pek, namens het college, in antwoord op de vraag over het project Meerweg. Er is niet zozeer een nieuw bureau aangetrokken, maar een externe projectleider. Die heeft onlangs kennisgemaakt met mensen uit de buurt. De gemeente heeft de externe projectleider vlotter aan kunnen trekken dan verwacht. Dat zal zeker geen nadelige gevolgen hebben voor de deadlines. De planning, die in mei is afgesproken met de raad, staat nog steeds. De heer **Valkema** zegt dat het gaat om het binnenhalen van de subsidies en de deadlines die daaraan verbonden zijn. Of die deadlines gehaald worden? **Wethouder Pek** heeft geen andere inzichten dan in mei en denkt nog steeds de deadlines te kunnen gaan halen. De heer **Valkema** bedoelt dat als er deadlines zijn betekent dat iets aan een externe instantie moet worden opgeleverd, om zeker te kunnen stellen dat de gemeente Haren die subsidies gaat ontvangen. **Wethouder Pek** zegt dat 100% zekerheid dat een deadline gehaald wordt niet gegeven kan worden. Alles is in gang gezet om de deadlines te halen en naar verwachting worden die ook gehaald. Over een jaar of vijf is pas bekend of dat allemaal gelukt is. De heer **Valkema** vindt dit te mager. Dit is zo'n groot project voor de gemeente Haren. De raad heeft zijn nek uitgestoken. Het college het vertrouwen gegeven om dit project tot een goed einde te brengen. De deadlines zijn van wezenlijk belang. Het is te mager als de wethouder aangeeft het nooit 100% zeker te weten. De heer Valkema wil de garantie van de wethouder dat deze de deadlines 100% zeker gaat realiseren, zodat de subsidie is veilig gesteld. **Wethouder Pek** kan die garantie niet geven.

Burgemeester Boumans, namens het college, in antwoord op de vraag over de riolering bij VV Gorecht. De inzet van de calamiteitendienst geschiedt al jaar en dag via de politie. Dat heeft er vooral mee te maken dat zij een 24-uurs bereikbaarheid hebben, ook telefonisch. Daar zijn gemeente en politie tot op heden tevreden over. Er zijn geen klachten op dat punt bekend. De suggestie die de heer Valkema doet om het wat duidelijker op de website te vermelden wordt meegenomen. De burgemeester zegt dat hem is verteld, dat de verstopping vrijdagmiddag is gemeld bij de gemeente. Dat de eigen ambtelijke dienst aan het eind van de middag met een ontstopper ter plekke is geweest. De verstopping niet kon vinden. De ambtelijke leiding heeft via de calamiteitendienst doorgekregen dat een en ander niet opgelost was. Hij is via de politie gealarmeerd op aangeven van de voorzitter van VV Gorecht. De ambtelijke opdrachtgever heeft een riool reinigingssservice, een particulier bedrijf, opdracht gegeven om te ontstoppen. Zij zijn vrijdagavond tot ongeveer 23.00 uur bezig geweest. Zij hebben 60 meter leiding gecontroleerd en niets geconstateerd. Zaterdagochtend heeft de ambtelijke leiding contact gezocht met de hockeyvereniging met de vraag of gebruik van hun toilet gemaakt kon worden en er is contact gezocht met een aantal verhuurbedrijven om mobiele toiletten te huren (dixies). Dat laatste is niet gelukt, maar dat had er alles mee te maken dat er geen schone dixies beschikbaar waren. Zelfs de voorzitter van VV Gorecht is zaterdagochtend aan het graven geweest. Zoveel betrokkenheid bij de vereniging is zeer te waarderen. Ook hij heeft het probleem niet gevonden. Wel is het zo dat zaterdag gebruik gemaakt is van de voorzieningen van GHHC. Dat is mooi dat over en weer deze sportverenigingen elkaar goede burens tonen, want dit is overmacht. Vanochtend is de dienst weer aan het werk gegaan om het probleem op te lossen. Mevrouw **Sloot** zegt dat zij over andere informatie beschikt, zij was vanaf 08.00 uur aanwezig zaterdagochtend. Pas vanaf circa 11.30 uur zijn de toiletten van GHHC gebruikt. Dat betekent dat elftallen die nog moesten komen geïnformeerd zijn dat zij niet van de sanitaire voorzieningen gebruik konden maken. Voor de gastteams is dat uitermate vervelend. Er waren dixies, die schoon waren, te huren bij een ander bedrijf.

Dat bedrijf kon de dixies helaas niet naar de vereniging vervoeren. Mevrouw Sloot wijst erop dat het aflasten van wedstrijd om reden van verstopping niet mogelijk is en een hoge boete van de KNVB oplevert.

Burgemeester Boumans heeft zojuist van het afdelingshoofd vernomen dat het probleem is opgelost. De verstopping is na 80 meter geconstateerd. Er is geprobeerd mee te denken om het probleem voor de vereniging op te lossen, maar er is sprake van overmacht. De burgemeester wil graag benadrukken dat de buitendienst zich altijd inzet om problemen van sportverenigingen, maatschappelijke organisatie etc. op te lossen. Het is heel vervelend geweest, er waren 300 kinderen aanwezig en vanuit het oogpunt van hygiëne wil je dat het voor elkaar is.

5. Notulen raadsvergadering van 27 september 2010

Tekstueel:

Pagina 11, 8^e zin: Collectief wijzigen in Correctief.

De notulen van 27 september 2010 worden met in acht name van de gemaakte opmerking vastgesteld.

6. Mededelingen / terugkoppeling gemeenschappelijke regelingen

Wethouder Pek, namens het college, zegt dat het nieuwe kabinet wat minder positief aankijkt tegen ecologische verbindingzones. Het college heeft bij de provincie geïnformeerd wat daar de consequenties van zijn voor het project Meerweg. De provincie moet daar de ecologische verbindingzone aanleggen. De provincie gaat er in eerste instantie vanuit dat het geen consequenties heeft, maar daar heeft zij het college geen 100% garantie over kunnen geven. Die wil het college wel hebben. De gemeente is niet verantwoordelijk voor aanleg, maar de ecologische verbindingzone kruist de Meerweg en op dat punt moet de gemeente een brug aanleggen. Stel dat de gemeente, met gesubsidieerd geld, deze brug aanlegt en er komt geen verbindingzone, dat zou erg wrang zijn.

De heer **Niezen** wil een mededeling doen naar aanleiding van de gebeurtenissen rondom het Raadhuisplein/Haderaplein in de afgelopen weken. Tijdens de commissievergadering van dinsdag 5 oktober jongstleden werd de heer Niezen onaangenaam verrast door een aantal uitspraken over de gang van zaken betreffende het project Raadhuisplein/Haderaplein. Het betrof zijn rol hierin in de periode vlak vóór de verkiezingen, toen hij nog wethouder was. Er werd een beeld geschetst waarin hij zich niet herkent en wat niet overeenstemt met zijn herinnering en beleving. De heer Niezen heeft daarom gemeend op vragen van de pers eerlijk te moeten verklaren welke punten zijn herinnering en beleving zijn en welke afwijken van wat er gezegd is. De heer Niezen zegt dat hem persoonlijk heeft geraakt om als een soort fraudeur en oplichter te worden weggezet. Mevrouw Legemaat schetste namens D66 een onthutsend beeld, met zeer sterke vingerwijzingen naar collega Berends en hem, waarin de goede luisteraar zware beschuldigingen kon horen. Ook GVH en CDA trokken vergaande conclusies. Naar mening van de heer Niezen zijn de genoemde partijen daarin veel te ver gegaan en is in sterke mate op de persoon gespeeld. De lokale opiniepeiler van het 'Harener Weekblad' heeft het karwij afgemaakt, waardoor de heer Niezen in de publieke opinie behoorlijk is beschadigd. Het merkwaardige feit doet zich voor dat er forse uitspraken zijn gedaan door diverse fracties en door het college, maar dat noch de heer Niezen, noch collega Berends vóór die bewust commissievergadering zijn gevraagd naar het gebeuren. Terwijl zij toch de centrale personen zijn in dit dispuut. Ook nadien is er nauwelijks geïnformeerd naar de gang van zaken, maar is er slechts gespeculeerd. Er is door het zittende college en diverse raadsfracties, volgens de heer Niezen, onvoldoende onderzoek gedaan om tot de stellige uitspraken te komen. Het lijkt erop dat in deze kring politieke oordelen en veroordelingen mogen worden uitgesproken zonder de 'verdachten' te horen en de feiten te onderzoeken. Dat vindt de heer Niezen niet correct.

De heer Niezen heeft, om de zaken in het juiste perspectief te plaatsen, voor zichzelf een reconstructie van de feiten gemaakt, zoals hij deze heeft ervaren. Wat is er gebeurd, wat is er genotuleerd en hoe is dat door diverse betrokkenen onthouden. Voor een goede beoordeling van de gebeurtenissen is een feitenrelaas onontbeerlijk. Dit is de reconstructie van de heer Niezen:

Het begon in de winterperiode. Toen is er gewerkt aan het tot stand brengen van het aanbestedingsdocument voor de ontwikkeling van een parkeergarage en opstallen op het Raadhuisplein/Haderaplein, conform de besluitvorming in de gemeenteraad van juni 2009. Doel van het college was destijds om dit document in februari vast te stellen vóór de verkiezingen. Tijdens het opstellen van het document door KAW architecten rees de vraag bij de projectleider of de onderliggende raming als gevolg van de economische crisis nog wel voldoende inzicht gaf in de onderwaarde van het project. Dus wat het project minimaal op zou kunnen brengen. Een goede vraag naar bleek. De projectleider heeft in januari opdracht gegeven aan Draaijer&Partners (D&P) voor het doorrekenen van het project en ook dit viel binnen de opdracht van het college. Op 10 februari kwamen deze gegevens naar verluidt bij de projectleider binnen. En daarop volgen twee vergaderingen van respectievelijk de stuurgroep en het college. Op 17 februari vergadert de stuurgroep Raadhuisplein/Haderaplein, daarbij waren aanwezig de wethouders Berends en Niezen, de ambtelijk opdrachtgever, de projectleider en een medewerker ruimtelijke ordening (RO). Het verslag van deze stuurgroepvergadering meldt dat het concept aanbestedingsdocument is besproken en in een opsomming van de besproken onderdelen staat in één regel dat er een raming van D&P is ontvangen. Er is niets vermeld over de inhoud van de raming, noch of deze besproken is of niet. De heer Berends en de projectleider herinneren zich, daar naar gevraagd, niet dat de raming aan de orde is geweest in de vergadering. De ambtelijk opdrachtgever herinnert zich dat de raming genoemd is, maar herinnert zich niet dat er over bedragen is gesproken. De medewerker RO heeft de heer Niezen hier niet over gesproken. De heer Niezen herinnert zich dat de raming genoemd is. De heer Niezen heeft geen rapport onder ogen of in zijn bezit gehad, maar herinnert zich dat hij gevraagd heeft naar de uitkomsten van die raming en dat er bedragen zijn genoemd door de projectleider. De heer Niezen herinnert zich geen vertrouwen te hebben gehad in die bedragen, omdat hij het verschil met vorige ramingen veel te groot vond. De heer Niezen herinnert zich te hebben aangegeven niets met deze bedragen te kunnen op dat moment. De heer Niezen herinnert zich ook dat de heer Berends en hij geconcludeerd hebben dat zij een en ander eerst wilden terugkoppelen naar het college, voordat zij daar de gevolgen uit zouden trekken. Het college vergaderde de week erna op 23 februari. Daarbij waren aanwezig: de burgemeester, drie wethouders en de secretaris. In de rondvraag van deze vergadering is gesproken over het project Raadhuisplein/Haderaplein. Het rondvraagverslag maakt melding van het volgende onder het kopje Raadhuisplein/Haderaplein: het is niet gelukt om nog voor de verkiezingen een advies te sturen naar het college, project komt, ook voor de leden van de stuurgroep, rommelig over. Dat is alles. Daarbij moet de raad weten dat een rondvraagverslag van het college eigenlijk geen echt verslag is, maar meer een soort lijstje van conclusies en/of afspraken. Bovenstaande tekst kan dus heel goed de weerslag zijn van een bespreking van een kwartier. Punt is dat er niets vermeld wordt over de raming van D&P, maar dat hoeft niet uit te sluiten dat er wel over gesproken is. De wethouders Berends en Toxopeus, de burgemeester en de secretaris herinneren zich niet dat de raming van D&P genoemd is, noch dat er bedragen genoemd zijn. De herinnering aan dit punt van de vergadering is verder beperkt. De heer Niezen herinnert zich verslag te hebben gedaan van wat in de stuurgroep is besproken, waarbij ook het gegeven van de raming van D&P is genoemd, met vermelding van zijn oordeel van dat moment: ongeloof in de juistheid van de bedragen en zijn conclusie dat hij daar op dat moment niets mee kon. Zoals bekend heeft de heer Niezen, na de verkiezingen, na de bijzondere uitslag, niets meer gedaan aan actief besturen van projecten. Er is toen onderhandeld en meer niet. Daar eindigde de betrokkenheid van de heer Niezen bij het project Raadhuisplein/Haderaplein.

Een toehoorder zal eerst denken dat het geheugen van de heer Niezen niet in orde is. Het is Niezen tegenover de rest. Daar staat tegenover dat zijn herinnering zo is als deze is. Het gevoel van de heer Niezen zegt hem dat hij daarin volledig naar eer en geweten heeft gehandeld. Als hij gelijk heeft, dan hebben de andere betrokkenen misschien op dit punt een slecht geheugen. In zijn ogen is dat goed mogelijk. In ogeschouw moet worden genomen dat de heer Niezen, als portefeuillehouder, dicht op het project zat en zich daar veel mee bezig heeft gehouden. Wat de heer Niezen afsluitend bezighoudt is wat nu het politieke belang is om deze kwestie zo op te kloppen als dat nu gebeurd is. Heeft de gemeenteraad dit soort afleidingsmanoeuvres nodig? Is het voor de waarheidsvinding nodig om op de persoon te spelen? Zijn wij collectief onmachtig om uit de bocht vliegende raadsleden te corrigeren? Is het niet mogelijk om met elkaar te praten als er vragen zijn over de handelwijze van personen? De heer Niezen is van mening dat partijen die zich hierin niet fatsoenlijk willen gedragen, sterk afbreuk doen aan de geloofwaardigheid van de gemeente en de politiek en daarmee vooral zichzelf te kijk zetten. De heer Niezen handelt vanaf de dag tot vandaag naar eer en geweten in het belang van deze gemeente en heeft dan ook volledige openheid betracht over de gang van zaken, omdat hij heel graag alle misverstanden wil vermijden. De heer Niezen hoopt van harte dat de raad zich zo snel mogelijk weer kan gaan bezighouden met de echte problemen waar Haren voor staat. Wat betreft de heer Niezen wordt dit hoofdstuk zo snel mogelijk afgesloten. De heer Niezen verklaart zich hierbij bereid om aan elk onderzoek mee te werken om dat doel te bespoedigen. De heer Niezen beantwoordt graag de vragen die dit relaas oproepen.

De voorzitter zegt dat deze verklaring de vraag oproept wat deze is, in relatie tot de vergaderorde. Een ingewikkelde vraag, omdat de voorzitter zich op het standpunt stelt dat het huidige college verantwoordelijk is voor de bestuursperioden in het verleden. Dit college geeft tekst en uitleg over wat er is gebeurd. De heer Niezen heeft nadrukkelijk aangegeven dat hij een verklaring afwenste te leggen in de vergadering. De voorzitter heeft met de vraag geworsteld of dat wenselijk zou zijn, omdat dat ook de discussie in verregaande mate zou kunnen vertroebelen. Uit de contacten met fractievoorzitters heeft de voorzitter begrepen dat er op zich, in meerderheid, geen probleem mee was als de verklaring gegeven zou worden. Dat is nu gebeurd, maar roept wel de vraag op wat de raad daarvan vindt. De voorzitter heeft ook aangegeven dat er op het moment dat hier een verklaring wordt afgelegd, er zestien menen zitten te luisteren, dat aanhoren en vervolgens over gaan tot de orde van de dag. De voorzitter kan zich voorstellen dat de fracties er behoefte aan hebben om in eigen kring na te denken over de vraag wat zij hiervan vinden en of dit eventueel vragen oproept. De voorzitter stelt voor kort te schorsen.

De heer **Valkema**, namens het CDA, vindt het moedig dat de heer Niezen om zich zodanig uit te spreken. Wat hij vertelt doet hij, hem beluisterend, naar eer en geweten. De heer Valkema zou graag een aantal vragen stellen aan de heer Niezen, maar heeft daar een korte schorsing voor nodig.

De voorzitter schorst de vergadering

De voorzitter vraagt of er behoefte is aan vragen aan de heer Niezen of dat de raad een en ander wil betrekken bij de bespreking van agendapunt 13.

De heer **Valkema**, namens het CDA, wil graag een aantal informatieve vragen aan de heer Niezen stellen, als de raad daar de ruimte voor krijgt. En bij agendapunt 13 de vragen die meer van politieke aard zijn richten aan het college.

De heer Valkema hoort dat er in januari twijfel ontstond in de stuurgroep en dat de reden was om een second opinion aan te vragen. Is die twijfel nooit eerder aan de orde geweest in alle overleggen die de heer Niezen heeft gehad aangaande het Haderaplein? Als een second opinion wordt aangevraagd, dan gebeurt dat met een bepaald doel.

Als dan het antwoord binnenkomt, heeft de stuurgroep dat antwoord dan ook naast het doel gelegd en daar conclusies uit getrokken? In zijn betoog zegt de heer Niezen dat het project voor de leden van de stuurgroep rommelig overkomt. Zou dat niet juist een reden voor de stuurgroep moeten zijn om, juist waar het gaat om zo'n groot project als het Haderaplein, de goede stappen te zetten in de juiste volgorde en doelen te formuleren, de antwoorden af te zetten tegen die doelen, kortom gewoon grip te hebben op het proces.

De voorzitter zou van alle drie vragen van oordeel kunnen zijn dat dat vragen zijn die aan het college gesteld dienen te worden. Als de heer Niezen al antwoord kan geven, dan kan hij dat alleen maar doen op basis van wat hij zelf vindt over zijn eigen functioneren. Hij kan daar niet namens het college antwoord op geven.

De heer **Valkema** realiseert zich dat. Bij de behandeling van agendapunt 13 komen dezelfde vragen, maar dan iets anders gesteld terug richting college. Ze zijn nu puur informatief bedoeld, om iets meer licht te scheppen in hoe het is geweest en is gegaan. **De voorzitter** vult aan: vanuit het perspectief van de heer Niezen.

De heer **Niezen** zegt dat er vanuit zijn perspectief pas in januari behoefte was aan een nieuwe raming van cijfers. Eerder in het proces was dat niet aan de orde. Je zou het een second opinion kunnen noemen. Het was in elk geval ingegeven door het gevoel dat de marktsituatie was veranderd. Wat in de stuurgroep is gebeurd, is zojuist verteeld, de heer Niezen heeft daar niets aan toe te voegen. Het woord rommelig komt voor in het rondvraag verslag van de collegevergadering. Na die vergadering is er geen stuurgroep meer bijeen geweest en niets meer gebeurd aan het project waar de heer Niezen bij betrokken is geweest.

De heer **Terpstra**, namens de VVD, zegt dat er een paar punten in het betoog van de heer Niezen zijn waar hij graag een toelichting op wil. In de eerste plaats zegt de heer Niezen ergens rond 3 maart: en daarna zwijg ik. Dat heeft in zoverre betekenis dat in latere periode zaken naar boven zijn gekomen die misschien op dat moment bij de heer Niezen bekend waren. Het feit, ik zwijg in de tussenperiode, hoe zit dat? Het lijkt of er zich bij de heer Niezen het idee heeft postgevat: ik tegen allen en allen tegen mij. Dat zou in de pers naar voren kunnen komen. In relatie tot de raadsvergaderingen, waar de raad de informatie deelt zoals die komt van het college, is de heer Terpstra tot een wat andere conclusie gekomen. De vraag is of het idee dat de heer Niezen nu heeft over zijn stand van zaken, of zoals hij in dit probleem staat, ingegeven is door alles er omheen in de pers of juist vanuit deze raadsvergadering. Het afsluitende verhaal lezende zijn wij collectief onmachtig enzovoort, dan slaat dat weer op hier in de raad. Op een gegeven ogenblik circuleren hier en in de pers en buitenwereld dingen vanuit de raad, maar hier gebeurt het. De heer Terpstra is benieuwd naar de relatie die de heer Niezen probeert te leggen, niet met de burger Niezen en de krant die hij leest, maar met het raadslid Niezen en de raad waarin hij zit. Het stuk lezende vraagt de heer Terpstra zich af of de heer Niezen objectief is in zijn waarneming van de processen zoals die zich in de raad afspelen? Per slot van rekening is de heer Niezen niet alleen burger van deze gemeente, maar ook raadslid van deze gemeente. Door zijn opstelling dient de heer Niezen blij te geven van het feit dat hij zijn controlerende en taakstellende taak als raadslid in de volle breedte kan uitoefenen. Heeft de heer Niezen het idee dat nog te kunnen doen?

De voorzitter zegt dat de laatste vraag helder is. Daaraan vooraf ging of het statement van de heer Niezen te verklaren is vanuit alle rumoer uit de pers en daar omheen of vanuit zijn waarneming over de discussie hier in de afgelopen raadscommissie.

De heer **Niezen** zegt dat hij na 3 maart geen actieve sturing meer heeft gegeven aan het project en er geen nieuwe feiten of zaken tot hem gekomen zijn. De heer Niezen voelde zich persoonlijk aangevallen. Er is een beeld neergezet dat hem schaadt en niet klopt. Daarom heeft de Niezen de behoefte gehad om dat beeld te corrigeren en daarom deze verklaring opgesteld. Dit staat volledig los van zijn functioneren als raadslid. Daarom is de woordvoering gescheiden. Mevrouw Van Duinen voert daarom het woord op dit dossier.

De heer **Terpstra** denkt dat de weging van het probleem nu emotioneel uit elkaar wordt getrokken. De heer Niezen probeert nu op een zodanige, kunstmatige korte termijn antwoord te geven dat hij toch benieuwd is hoe de heer Niezen in het kader van alle ontwikkelingen zichzelf in staat ziet het raadslidmaatschap in volle omvang uit te oefenen? De heer **Niezen** antwoordt dat dat wat hem betreft niet aan de orde is.

7. Toezeggingenlijst

De heer **Sprenger**, namens de PvdA, herhaalt wat in de raadscommissie ook al is gevraagd, om bij de volgende keer de toezeggingenlijst qua tijd iets smarter te maken.

De voorzitter denkt dat de heer Sprenger op dat punt een voorzet van het college verwacht, zodat het presidium dat invulling kan geven.

De heer **Terpstra**, namens de VVD, vraagt naar aanleiding van de toezegging 2010/9, samenwerking met andere gemeenten, 2011, het mogelijk is daar iets nadere aanduiding aan te geven. 2011 is twaalf maanden en daar wel of niet moet gaan over samenwerking met andere gemeenten zou de raad toch op een iets eerder moment in dat jaar een insteek zou moeten krijgen over de theoretische mogelijkheden die zich wel of niet voor doen. De toezeggingenlijst wordt, met de gemaakte opmerkingen, voor kennisgeving aangenomen.

8. Lange termijn agenda en voorstel van behandeling

De lange termijn agenda en het voorstel van behandeling worden voor kennisgeving aangenomen.

Hamerstukken

9. Aanpassing bestemmingsplan Distelhof

De raad besluit de zienswijze ongegrond te verklaren, het bestemmingsplan ongewijzigd vast te stellen en geen exploitatieplan vast te stellen. Het voorstel aanpassing bestemmingsplan Distelhof wordt aangenomen. Aldus besloten.

10. Vergaderschema 2011

Het gewijzigde vergaderschema 2011 wordt aangenomen. Aldus besloten.

11. Beleidsnotitie brandweerzorg

De raad besluit in te stemmen met de beleidsnotitie brandweer en het college op te dragen dat de daarin opgenomen keuzes verwerkt worden in het op basis van het regionaal model op te stellen beleidsplan. De beleidsnotitie brandweerzorg wordt aangenomen. Aldus besloten.

12. Aanpassing Legesverordening

De raad besluit de Verordening op de heffing en leges 2010, met de daarbij behorende tarieventabel vast te stellen, zodat deze voldoet aan de gevolgen van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht. Aldus besloten.

Bespreekstukken

13. Raadhuisplein/Haderaplein

Hierbij worden betrokken de raadsbericht 2010-13: opbrengsten ontwikkeling Raadhuisplein en Raadsbericht 2010-17: vragen CDA over deels wegvallende dekking raadhuis.

De heer **Sprenger**, namens de PvdA, zegt dat “Heel Haren op zijn kop” de titel van een artikel in de krant zou kunnen zijn, de berichtgeving in kranten lezend en op de radio horend. Dan betreft het helaas niet de aanpak en de vernieuwing van het Haderaplein met graafmachines en bulldozers, maar de tegenvallende opbrengsten, het elkaar al dan niet geïnformeerd hebben en het voorstel van het college om met een nieuwe variant over de herontwikkeling van Haderaplein te komen. In de pers vallen diverse mensen over elkaar heen. Grote en harde woorden worden gebezigd. Een actiecomité doet in een boze brief bouwe uitspraken over personen. Soms lees je in de krant meer dan je hoort in de raadsvergadering. Hoe heeft het zover kunnen komen? In 2009 heeft de raad een besluit genomen over de herontwikkeling van het Haderaplein, variant 2. Ingegeven door het feit dat er een nieuw, bruisend centrum moest komen met een parkeergarage en een multifunctioneel Haderaplein. Om dit te bekostigen diende er een zo groot mogelijke inverdiencapaciteit gegeneerd te worden. Er werd daarom gekozen voor een bouwvariant met appartementen in de prijsklasse in het topsegment van de Hortuslaan, gebaseerd op een rapport van een makelaar dat aangaf dat hier een duidelijke markt voor was. Voor veel inwoners was dit plan echter niet de Harense maat die men wenste. Een andere variant, 1a, was meer de maatvoering die paste bij Haren. Daardoor zouden de opbrengsten wel dalen en zouden er dus hogere kosten zijn om een parkeergarage te realiseren. De raad nam het besluit voor bouwvariant 2. In juli van dit jaar werd de raad proactief door het college geïnformeerd over de tegenvallende opbrengsten van het Haderaplein. Het college gaf aan uit te zoeken hoe deze verschillen hadden kunnen ontstaan en waarom dit niet eerder aan de raad was gemeld toen dit in februari bekend was. Op basis van de tijd tussen het besluit van de raad in 2009 en de uitvoering van de aanbesteding in 2010 werd een tweede advies gevraagd. Dit mede op basis van de gewijzigde economische situatie. Dit advies bleek in belangrijke mate af te wijken van het oorspronkelijke advies. Het tweede advies ging uit van een veranderende marktsituatie en baseerde zich op andere woningbouwvarianten en kende ook een andere risicoanalyse. Een derde adviesbureau kwam weer tot andere cijfers en risico's. De bevindingen die op dat moment niet bij de raad bekend waren en daarom niet konden worden besproken. Het college stelt nu voor om terug te komen op de beslissing van de raad genomen in juni 2009 en stelt voor om te kiezen voor bouwvariant 1a en akkoord te gaan met een lagere exploitatie tot een bedrag van 1,7 miljoen euro. De PvdA kan zich vinden in dit voorstel van het college omdat:

- Bouwen in het hart van Haren doe je maar één keer goed. Daar hoort een goed stedenbouwkundig plan en een architectonische visie bij, gebaseerd op de maat en schaal van Haren. Bouwvariant 1a past het beste in dat plaatje.
- Er is sprake van een economische teruggang waardoor de huizenmarkt een moeilijke periode doormaakt. Er zijn grote verschuivingen op de ontspannen woningmarkt. Er moet nu veel meer dan voorheen worden gekeken naar de vraag vanuit de markt. Doel is immers woningen voor mensen te bouwen, woningen die grif van de hand gaan. We bouwen niet voor leegstand. Dan sluiten grondgebonden woningen en appartementen in een ander prijssegment beter aan op de vraag vanuit de markt.
- Het nieuwe plan geeft een mogelijkheid om de bevolking nadrukkelijker te betrekken bij het planproces. Iets wat alle fracties rondom het begrip burgerparticipatie hebben uitgesproken.
- Deze door het college voorgestelde variant 1a geeft wel een lagere opbrengst van 1,7 miljoen euro. Dat geeft vanaf 2012 een afschrijving van jaarlijks € 130.000,00. De PvdA wil het college nadrukkelijk meegeven dat, zeker gezien de bezuinigingen, dit het maximum bedrag is waar zij akkoord mee willen gaan.

De PvdA staat voor investeren in deze mooie gemeente, met en binnen strakke financiële kaders. De PvdA beseft dat dergelijke grote projecten financiële risico's met zich meebrengen, die niet altijd te voorzien zijn. Van dergelijke risico's, mochten zij zich voor doen, moet een raad om zijn taak goed te kunnen uitoefenen, voortijdig op de hoogte worden gebracht. Dat is in dit project niet gebeurd. De PvdA staat voor open, helder en transparant bestuur en vindt het daarom van belang om een onderzoek in te laten stellen naar de besluitvorming en de procesgang van dit project vanaf de start tot nu toe. Op basis van die uitkomst kan de raad dan verder discussiëren en zijn conclusies trekken. De PvdA wil voortgang maken. Het hart van Haren verdient een prima uitstraling voor omwonenden, winkeliers, het winkelend publiek en alle inwoners van de gemeente. In dat kader geeft de PvdA nadrukkelijk het college mee om hier volop mee vooruit te gaan.

Mevrouw **Legemaat**, namens D66, zegt dat in het voorliggende voorstel de raad wordt voorgesteld met vijf punten in te stemmen. D66 zal de nieuwe rekenkamercommissie hoe dan ook verzoeken om een onderzoek in te stellen naar de besluitvorming rond de bouw van het nieuwe gemeentehuis en de ontwikkeling van het Haderaplein en het Raadhuisplein. D66 was dat al vóór 9 juli van plan, zelfs voor er een nieuwe rekenkamercommissie was en D66 is dat nog steeds van plan. Niet vanwege de niet gecommuniceerde informatie, maar vanwege de aanhoudende ruis en soms ook wilde speculaties rond dit project. D66 wil maximale openheid en transparantie en een rekenkameronderzoek kan daarbij een belangrijke rol vervullen. Ook al zal misschien een flink deel van de Harense bevolking altijd tegen de nieuwbouw blijven, D66 hoopt dat een onafhankelijk onderzoek naar de besluitvorming een helder beeld oplevert en dat dat bijdraagt aan het herstel van het vertrouwen van de burgers in de politiek. Vooral hoopt D66 dat de uitkomst haar veel zal leren voor de toekomst. Uiteindelijk is dat waar het bij een rekenkameronderzoek omgaat. Mevrouw Legemaat citeert: *“De herinnering die uitsluitend achteruitkijkt doet maar de helft van het werk”*. D66 weet overigens best dat de rekenkamercommissie zelf beslist wat er onderzocht gaat worden, maar het zal toch de vraag van D66 aan de rekenkamercommissie zijn. D66 zal de beslissing van 29 juni 2009 om het Haderaplein te ontwikkelen volgens variant 2, te herroepen en te kiezen voor bouwvariant 1a uit de conceptvisie Raadhuisplein, met volle overgave ondersteunen. D66 gaat er vanuit dat het centrum van Haren hiermee een nieuwe kans krijgt op meer kwaliteit, Harense maat en plannen met breder draagvlak. Beslispunt 3, een lagere bijdrage uit de exploitatie Raadhuisplein/Haderaplein accepteren, volgt in de optiek van D66 niet zozeer uit 1 en 2, maar uit het feit dat de ontwikkeling van het Haderaplein in alle varianten minder gaat opbrengen dan eerder voorgerekend. D66 zal het accepteren en zien of op inventieve wijze het financiële gat gedicht kan worden. Beslispunt 4 voorziet in een gewijzigde grondexploitatie en dat volgt uit het voorgaande. D66 wil daar graag wat verandert zien. De € 500.000,00 voor sociale woningbouw is middels een motie in 2006 in het project gebracht. De partijen die voor deze motie stemden hadden daar hun redenen voor. De raad krijgt straks een mede door D66 ingediend amendement voorgelegd, waarin gevraagd wordt het project van deze claim te ontheffen. Het is belangrijker dat er daadwerkelijk sociale woningen gebouwd gaan worden, dan dat er een pot met geld gevuld wordt. D66 vindt sociale woningbouw erg belangrijk, wil hoe dan ook vasthouden aan de regeling dat 10% van de nieuwbouw sociale woningbouw moet zijn en bij inbreiding 30%. Daarbij is het belangrijker dat het totaalplaatje klopt, dan dat overal rigide die regel gehandhaafd wordt. Het kan wat D66 voor komen dat in het ene project meer sociale woningen gerealiseerd worden dan in het andere. Daar moeten creatief en inventief per bouwplan regelingen voor getroffen worden. Bijvoorbeeld in de grondexploitatie zoals in Haren-Noord. Er komen de komende jaren in Haren 63 woningen in de sociale sector bij zonder dat het Fonds Sociale Woningbouw daarbij nodig is. Handhaven van de claim betekent concreet dat er € 500.000,00 extra moet worden bezuinigd of weggehaald bij de inwoners en dat geld wordt vervolgens in een pot gestopt die voorlopig niet nodig is. D66 steunt een initiatief van het CDA om dit project te bevrijden van deze claim.

Waarbij D66 tevens krachtige ondersteuning van en meer sturing op de sociale woningbouw en een herijking van het Woonplan zal vragen in een motie samen met de fractie van de PvdA. Kortom een aldus geamendeerd voorstel zal D66 steunen. Met gemengde gevoelens, dat moge duidelijk zijn.

Wat betreft de staart die aan dit project zit en er de afgelopen weken niet kleiner op is geworden. Er is al geconstateerd dat er feiten en vragen zijn en ieder heeft zijn eigen beleving. Er zijn oordelen uitgesproken. Ten aanzien van de vragen is de duidelijkheid er niet veel groter op geworden. Naar aanleiding van het feitenrelaas van de heer Niezen heeft D66 enkele vragen voor het college:

- Was er ooit eerder een behoefte aan een second opinion?
- Is er aan waarheidsvinding gedaan door het college?
- Hoe is de overdracht van het dossier geweest?

D66 constateert dat ieder zijn herinnering heeft en zijn eigen waarheid. Mevrouw Legemaat besluit met het citeren van een stelling: *“Mensen hebben heel vaak een goed geweten, doordat ze een slecht geheugen hebben”*.

Mevrouw **Sloot**, namens Gezond Verstand Haren, vindt het positieve aan dit hele verhaal dat het voorstel dat nu voorligt, bebouwingsvariant 1a, de oorspronkelijke keuze van de inwoners was. Dat is voor GVH het allerbelangrijkste. Natuurlijk, er wordt duidelijk verlies op geleden. Dat zal veel pijn gaan doen, maar dat heeft GVH liever dan dat er op allerlei moeilijke manieren enorme betonnen blokken worden gebouwd waar niemand blij mee is. GVH sluit zich aan bij het amendement Sociale Woningbouw van D66 en het CDA. GVH heeft nog een aantal vragen:

- Het feit dat de raad niet op de hoogte was van de beslissing tot aanhouding van de aanbesteding, die in december al in de stuurgroep is genomen. Het uitstel is tot op de dag van vandaag gebleken, dat kost ook geld. Men had dat aan de raad moeten melden.
- Uit de kranten blijkt dat verschillende leden van de stuurgroep verschillend denken over wat wie nu wel waar, wanneer en niet heeft gezegd en besloten.

GVH hoopt daar vanavond antwoord op te krijgen, maar verwacht dat niet, daarvoor is misschien al teveel gebeurd en teveel gezegd. GVH denkt dat door raadsonderzoek of rekenkameronderzoek, of beide, de antwoorden wel boven tafel komen. GVH vindt het voor de gemeente Haren van belang dat er schoon schip wordt gemaakt. GVH wil een mooi Harens Haderaplein en een beetje kunnen terugverdienen van wat er in is gestoken.

In de raadscommissievergadering heeft GVH gevraagd of de toezichthouder vóór 15 juli op de hoogte is gebracht van eventuele mutaties in de weerstandstabel. Het college heeft toen aangegeven dat dat niet is gebeurd. Volgens GVH had dat er mede mee te maken dat er geen officiële raadsvergadering aan vooraf is gegaan, waarin de raad dat had kunnen meedelen of het college de opdracht had kunnen geven. Hoe is hier sinds de vorige commissievergadering mee omgegaan. Is het usance om dan toch de toezichthouder op de hoogte te stellen? Of wacht het college daarmee tot volgend jaar?

De heer **Berends**, namens de ChristenUnie, schetst een beetje de historie. Er wordt al heel lang gesproken over dit raadhuis. Dat het raadhuis niet in orde zou zijn, dat er nodig verbouwingen aan plaats moesten vinden. Dat is al in de vorige eeuw begonnen. In de vorige raadsperiode is besloten tot nieuwbouw van het raadhuis. Het is een lang traject geweest om te komen tot sloop van dit raadhuis met het gevolg dat er een nieuwe invulling moet komen voor het Raadhuisplein/Haderaplein. Als de besluitvorming in het verleden wat sneller was geweest, had men het op een beter moment in de markt kunnen zetten. Ook dat heeft hier mee te maken. In het voorstel wordt gezegd: herroep de beslissing van 29 juni 2009. Toen is, op basis van financiële argumenten, gekozen voor bouwvariant 2 omdat die volgens Boelens en Jorritsma, na variant 1b, de hoogste opbrengst zou hebben. Tijden veranderen en inzichten veranderen. De ene variant leverde iets minder op, die eerst meer opleverde en de andere variant levert wat meer op.

Dat is een punt om een beslissing te heroverwegen, zeker als je nog niet zover bent dat het in de markt gezet is. Dat is inderdaad nog niet gebeurd. De wethouder heeft dit college er ook gelukkig mee geprezen dat dat niet gebeurd is. Om dan te kiezen voor bouwvariant 1a in het kader van burgerparticipatie, omdat ook sterk vorm te geven, vindt de ChristenUnie tekort door de bocht. 1a levert van alle varianten het minste op. Als toch de wens is om de burgers te raadplegen over een goede invulling van het Raadhuisplein/Haderaplein, heb dan wat lef en zorg dat je wat meer te kiezen hebt. En dan niet alleen te kiezen over de invulling, maar laat dan ook zien wat de financiële consequenties van elke invulling is. Destijds zijn wel zeven verschillende voorstellen langs geweest. Ook daar zaten een aantal varianten in die doorgerekend zouden kunnen worden. Dus de keuze voor dat voorstel kost ons zoveel en dat andere voorstel zoveel. Dat moet te doen zijn. Om nu direct te kiezen voor bouwvariant 1a laat weinig te kiezen over voor de burgers. De acceptatie van de lagere bijdrage vanuit de exploitatie, 1,7 miljoen euro is een fors bedrag. Het is te vroeg dat om dat bedrag al te accepteren. De ChristenUnie ziet liever dat het college voor de maximale opbrengst gaat. Variant 2 is niet alleen gekozen vanwege de 'mooi betonblokken' om GVH te citeren, er is voor gekozen omdat er een programmatische eis aan ten grondslag lag. Op dat moment bleek uit inventarisatie dat er behoefte was aan appartementen, ook in het hogere segment. Ten aanzien van de bijdrage van € 500.000,00 aan sociale woningbouw volgt de ChristenUnie het college. Er komt een amendement om die eruit te halen. Als één van de plannen wordt geëxploiteerd en daar zit geen sociale woningbouw in, dan is er toch de afspraak dat er gecompenseerd moet worden in het fonds Sociale Woningbouw? Destijds is gezegd dat dit uit de totale ontwikkeling moet komen, waardoor de ontwikkelaar is vrijgesteld van die storting in het fonds Sociale Woningbouw. Dat heeft ook te maken met de opbrengstwaarde die gerealiseerd kon worden, dat was destijds de afweging. Er zal, wil de raad zijn eigen besluiten respecteren, een forse bijdrage vanuit alle woningen, die niet sociaal gerealiseerd worden, in het fonds Sociale Woningbouw komen. Als dit wordt geschrapt, wat gebeurt er dan?

De heer **Valkema**, namens het CDA, zegt dat er nog vragen onbeantwoord zijn gebleven uit de commissievergadering.

- In het raadsstuk zelf staat een besluit door het college om het project Haderaplein te stoppen. In de commissievergadering zegt burgemeester Boumans dat het college geen besluit heeft genomen. Is er nu wel of geen besluit genomen door het college om het project te stoppen, in februari? Had de raad over dat besluit geïnformeerd moeten worden? Als het college een besluit heeft genomen, waarop is dat dan gebaseerd?
- Er ligt een verzoek, uit het najaar 2009, van de auditcommissie aan de accountant, om extra onderzoek te doen naar de grondexploitaties. Bijvoorbeeld Haderaplein, maar ook Nescio en Scharlakenhof. Om reden dat er bij de auditcommissie twijfels waren omtrent de verdien capaciteit van het Haderaplein. En om reden dat het vermogen en resultaat van de gemeente een getrouwe afspiegeling moeten zijn van de werkgelijkheid. Het college wist van dit verzoek. De heer Valkema concludeert uit de notulen van de stuurgroep dat de wethouder Financiën wist van de brief van Draaijer&Partners. Is het dan niet logisch dat de wethouder deze belangrijke informatie, vanuit zijn eigen verantwoordelijkheid voor de financiën van de gemeente, meldt in het college en vervolgens bij de accountant? Hoe kunnen de auditcommissie, de wethouder, de directie en de accountant met vertrouwen in elkaar aan tafel zitten en spreken over de financiële positie van de gemeente Haren, terwijl tenminste één van hen kennis heeft van een brief met een belangrijke andere uitkomst voor de jaarrekening 2009? Kan het college dat uitleggen? Hoe kan de LOR-verklaring (waarin wordt gezegd dat de accountant over alle feiten en gegevens heeft geschikt) daarna getekend worden, terwijl iemand wist dat niet alle informatie aan de accountant is verstrekt?

Er is nog steeds geen deugdelijk antwoord op de vraag waarop die twijfels om tot een second opinion over te gaan nu zijn gebaseerd. In het raadsvoorstel wordt een slechtere markt voor appartementen geschetst. De crisis begon in oktober 2008, in het voorjaar 2009 lag de markt voor appartementen op zijn gat. In het perspectief van het CDA komt twijfel niet voort uit de crisis, zoals het college wil doen geloven, maar ergens anders vandaan. De lagere inkomsten van het Haderaplein worden te gemakkelijk op het conto van de crisis geschoven. De twijfels ontstonden niet in januari 2010, maar zijn tenminste op eerdere datum aan de orde geweest. Of hadden aan de orde kunnen of moeten zijn geweest. Het accountantsverslag 2009 ging uit van een verdien capaciteit van 5,3 miljoen. In juni 2009 is het besluit genomen voor een grondexploitatie van bijna 8 miljoen. Een maand later 2,7 miljoen meer. De ambtelijke organisatie ging uit van maximaal 5,3 miljoen. De interne ambtelijk projectleider, door het college specialist grondexploitaties genoemd, komt in het huidige raadsvoorstel met een advies dat uitkomt op 5,2 miljoen. Merkwaardig, drie situaties, drie keer dezelfde uitkomst. Er is onderweg dus iets mis gegaan. Heeft iemand gebakken lucht zitten te verkopen? Bestuurlijk is gekozen voor een opbrengst van bijna 8 miljoen. Terwijl die nergens realistisch werd genoemd. De crisis ging aan Haren voorbij. De bomen groeiden tot in de hemel. Bestuurlijk kwam men los te staan van de eigen ambtelijke adviezen. Hoe heeft dit kunnen gebeuren? Het college schrijft in het stuk dat er voldoende kritisch vermogen is binnen het ambtelijk apparaat. De raad denkt ook dat dat zo is. De organisatie is voldoende in staat om grondexploitaties te beoordelen en van kritische kanttekeningen te voorzien. De vraag is heeft de raad dat kritische vermogen benut? Is dat kritische vermogen gebruikt om de berekeningen die van buiten komen, Boelens en Jorritsma in dit geval, die uitkomen op 8 miljoen, kritisch te beoordelen? Heeft dat kritisch vermogen ook geleid tot discussie in het college? Hoe heeft het kunnen gebeuren dat die ambtelijke kritische kanttekeningen niet bij de raad zijn terechtgekomen zodat de raad in staat zou zijn geweest om een goede keuze te maken? Het lijkt erop alsof het raadhuis een prestige object is geworden. Er is een politiek besluit genomen om de grondexploitatie van KAW in juni 2009 als juist te accepteren. Ondanks kritische geluiden van ambtenaren. Vragen in de raad over de hogere prijzen, waar die plotseling vandaan kwamen terwijl overal de crisis aan de gang was, bleven onbeantwoord. De raad werd opgezadeld met een te gunstig voorgestelde grondexploitatie die de raad niet meer durfde af te wijzen. Vindt het college het ethisch dat er een politiek besluit wordt genomen over de hoogste opbrengst, zonder de raad te informeren over de twijfels die er ambtelijk bestaan? Hoe kan dit in de toekomst worden voorkomen?

De voorzitter vraagt de heer Valkema, omdat een aantal keren aan de ambtelijke twijfels gerefereerd wordt, waar het college uiteraard verantwoordelijk voor is, toe te lichten wat precies met de ambtelijke twijfels bedoeld wordt. Dit doet de suggestie alsof er materiaal is waar de heer Valkema over beschikt en mogelijk anderen niet.

De heer **Valkema** heeft de twijfels uit het raadsvoorstel geduid als ambtelijke twijfels. De heer Valkema probeert betekenis te geven aan die twijfels en waar die vandaan komen. En een opsomming te geven dat hem dat nog steeds niet helder is. Ambtelijk zijn berekeningen gemaakt, die heeft de raad in het verleden gekregen. Die bestonden uit de uitgangspunten van 10/4 5b in 2006 en die zijn geïndexeerd naar het jaar 2010 en kwamen niet hoger uit dan die 5,3 miljoen.

De voorzitter vraagt of de heer Valkema de twijfels baseert op een ambtelijke rapportage die de raad ontving bij de besluitvorming. De heer **Valkema** heeft aan de hand van de informatie die de raad heeft ontvangen geprobeerd te schetsen van een uitkomst van 5,3 miljoen in drie gevallen terwijl in juni 2009, terwijl de crisis aan de gang is, de raad instemt met een grondexploitatie van 8 miljoen. Daar zit een discrepantie en dat is voor het CDA aanleiding dat er twijfels zijn, of geopperd zouden kunnen zijn, of aan de orde zouden kunnen zijn geweest. Daar wil het CDA graag wat meer over horen.

Op 21 april trad het nieuwe college aan. Het heeft tien weken geduurd voor de raad uiteindelijk is geïnformeerd over de brief van D&P van 10 februari. In de commissievergadering zegt de wethouder dat hij niet eerder op de hoogte was dan 6 juli. De stukken nalezende citeert de heer Valkema: *“In juni 2010 heb ik (de projectleider) u (het college) een advies voor gelegd over de exploitatieopzet Raadhuisplein. Het college heeft besloten dat advies aan te houden omdat het onduidelijk was of bij de berekeningen van KAW, juni 2009 en Draaijer&Partners, februari 2010, dezelfde onderlegger was gebruikt. Eveneens wilde u meer informatie over de totstandkoming van beide exploitatieopzettingen”*. Deze bijlage stond oorspronkelijk geagendeerd voor 22 juni. Dit is volgens de heer Valkema informatie die beschikbaar was voor 6 juli. Dat is anders dan het college de raad heeft willen doen geloven in de commissievergadering. Zijn er stuurgroepvergaderingen geweest tussen het moment van aantreden van het college en 6 juli? Heeft het college ambtelijk overleg gehad om de planvorming rondom het Haderaplein in een andere richting vorm te gaan geven?

De heer Niezen had het zojuist over een rommelige stuurgroep. Het CDA heeft de verslagen gelezen. De verslaglegging blinkt niet echt uit in helderheid. Besluiten worden summier vastgelegd en sommige besluiten komen niet terug in de andere verslagen. Het zou goed zijn dat het college zowel bestuurlijk als ambtelijk grip heeft op grote projecten met een belangrijke uitkomst voor de gemeente. Welke garanties kan de wethouder geven dat het proces nu volstrekt onder controle is?

Mevrouw **Van Duinen**, namens GroenLinks, zegt dat de ontwikkeling van het Raadhuisplein opnieuw veel stof heeft doen opwaaien. De gevoeligheden zijn groot, boosheid ligt op de loer en ergernissen hopen zich op. Naast de bespreking in de commissievergadering hebben zich de media stevig in dit debat gemengd. Hierbij zijn veel beweringen tot feiten en tot werkelijkheid gemaakt. GroenLinks betreurt het feit dat de verschillende percepties van deze kwestie tot zoveel ophef heeft geleid en vindt het onacceptabel dat personen daardoor in kwaad daglicht zijn gesteld. Mevrouw Van Duinen vindt het jammer dat mevrouw Legemaat met haar opmerking van zojuist weer via de band, cq indirect hier op zinspeelt en wat mevrouw Van Duinen betreft, op de persoon speelt. Mevrouw Van Duinen had graag gezien dat de voorzitter daar op in gegrepen had.

GroenLinks vindt het van groot belang dat onafhankelijk onderzoek helderheid brengt en zal een voorstel hier dan ook van harte ondersteunen. Dan is het mogelijk de zaak op zijn meritis te wegen en de nodige lering en conclusies daar uit te trekken. GroenLinks hoopt daarmee tevens dat de ontwikkeling van het Haderaplein goede voortgang boekt en de rust hier in huis, in het belang van Haren, terugkeert. Een nieuw voorstel voor het Raadhuisplein en het Haderaplein ligt voor. Een vervolg op het manifest dat door het gezamenlijke college, bij haar benoeming april dit jaar, is uitgegeven. Hierin heeft zij gemeend op een eerder genomen besluit van de raad terug te moeten komen. In de afgelopen commissievergadering zijn hierover de nodige vragen gesteld. De antwoorden van het college op de vragen van GroenLinks waren niet bevredigend. Wat GroenLinks betreft wordt niet teruggekomen op het raadsbesluit van juni 2009. GroenLinks wil inzetten op de ontwikkeling van het plein uitgaande van bebouwingsvariant 2 en op de ondergrondse parkeervoorziening op basis van deze variant. Tevens houdt GroenLinks vast aan de taakstelling om € 500.000,00 vrij te stellen ten behoeve van sociale woningbouw. GroenLinks vindt het voorliggende raadsvoorstel onvolledig en eenzijdig gekleurd. Dit voorstel maakt een goede afweging door de raad niet mogelijk. De keuze voor variant 1 maakt het financiële gat, waarvoor de gemeente staat, nog groter, in ieder geval € 300.000,00 extra. De uitspraak van de wethouder dat model 1a geoptimaliseerd kan worden, zodat de nu verwachte opbrengst van model 2 gerealiseerd kan worden vindt GroenLinks een drogredenatie. Als het college optimalisatie mogelijk acht, dan geldt dat ook en misschien wel juist voor model 2. Het gaat hier immers om een groter aantal woningen. Dat betekent dat het verschil in opbrengst alleen maar groter wordt ten gunste van model 2. Partijen die vinden dat de financiële risico's zoveel mogelijk moeten worden beperkt, kunnen niet om een keuze voor model 2 heen.

GroenLinks heeft in de commissie aangegeven dat ook programmatische redenen ten grondslag liggen aan haar keuze. Bij de voorgestelde bebouwingsvariant 1a wordt het aantal appartementen met 20 omlaag gebracht, van 40 naar circa 20 appartementen. Dat vindt GroenLinks een slechte en onaanvaardbare zaak. Er is een grote behoefte onder senioren om te wonen in het centrum. Op deze uitgelezen locatie moet de kans daarvoor worden genomen. Aan vijf grote dure kavels voor de happy few heeft GroenLinks geen behoefte. GroenLinks mist heldere informatie over de consequenties voor het parkeren. De door de wethouder genoemde informatie over compensatie van parkeerplaatsen is niet controleerbaar en niet onderscheidend voor de verschillende varianten. Voor GroenLinks is duidelijk dat de parkeergarage behoorlijk kleiner wordt. Gezien de belangen van onder meer ondernemers, is dat niet aanvaardbaar. Het halfopen parkeren is kostendekkend te maken, zo is dat uit de berekening naar voren gekomen en dat geldt dus niet voor de gesloten parkeergarage van model 1a. Dergelijke parkeerplaatsen zijn anderhalf maal zo duur in realisatie. Ook hier ontbreekt heldere informatie van het college. Het college geeft aan de wens te hebben een integraal plan tot stand te brengen. Dus met de bebouwing, de parkeerplaatsen en het plein. Het college is daar niet duidelijk over, er ontbreekt informatie over de herinrichting van het plein. Het lijkt nu net of het plein hiermee ook gerealiseerd wordt. Terwijl helder is dat daarvoor nog eens een miljoen op tafel moet komen. Het collegebeleid in de verschillende stukken is dat burgerparticipatie van belang is. Daar is GroenLinks het zeer mee eens. Nu wordt echter van de raad een bevestiging op een door het college gedaan voorstel gevraagd. Het nemen van een beslissing langs deze weg is een totaal verkeerde benadering. GroenLinks werkt niet mee aan een referendum dat slechts gaat over de kleur van de bankjes op het Raadhuisplein. GroenLinks steunt het raadsvoorstel niet.

De heer **Terpstra**, namens de VVD, vraagt wat het huidige college heeft aangetroffen? Zoals in het stuk staat over het KAW en daarna D&P onderzoek heeft de projectleider melding gemaakt in de stuurgroep, daar is kennis van genomen, maar zijn de cijfers van D&P niet nader geanalyseerd. Is dat juist? In deze fase van de besluitvorming was het niet nodig en niet opportuun. Wat wordt daarmee bedoeld? De uitkomst van de aanbesteding zou wel eenduidig duidelijk maken wat de werkelijk te realiseren opbrengsten waren. Ook daarvan de vraag, hoe moet deze uitspraak worden gezien in het perspectief van 10 februari 2010 tot nu? Ten aanzien van de inhoud van het stuk. In de commissievergadering is hier uitvoerig over gesproken. Op een aantal punten is gezegd hoe hier in de toekomst mee om te gaan. Het belangrijkste punt voor de VVD is het begrip creativiteit. Bij de ontwikkeling van de punten die nu voorliggen dient niet eenduidig vanuit één projectleider een aanbod gericht iets doen. Wie neemt de regie nu in handen, is dat de gemeente zelf? Dat zijn zaken waar in alle openheid over gesproken moet worden. Het college dient zich daar, hetzij met externe, hetzij met eigen expertise, goed op voor te bereiden. Zeker in deze periode. Er zijn wel degelijk projecten die worden ontwikkeld. Dan zoekt dus iedereen die projecten op die in principe betekenisvol zijn. Waarvan een stuk meerwaarde uitgaat, die wat uitstralen. Daar zou de dorpskom van Haren wel eens heel goed bij kunnen horen. Er wordt een nieuw gemeentehuis gebouwd. Ook daarvan heeft de VVD voorgesteld daar eens creatief naar te kijken. Verkoop dat gebouw aan een belegger en huur het terug. Misschien is dat een mogelijkheid. Dat soort zaken wil de VVD graag op tafel leggen en daar zou het college mee aan de gang moeten gaan. Over de burgers is al uitgebreid gesproken. Er is gesproken over een participatienota, een participatieladder en over inspraak. Dat ziet de VVD met vertrouwen tegemoet. De VVD denkt dat goed moet worden nagedacht over de discussie over de terugverdiencapaciteit van het plan. Er kunnen mooie staatjes worden gemaakt met bedragen. Iedereen kan een advies uitbrengen. In het stuk wordt gezegd dat Boelens en Jorritsma wat hoger en VosHoving markreferent was enzovoort. De grondslag moet daarbij in het volgende liggen.

In de eerste plaats wat de vraag van de woningmarkt in Haren is en hoe kan daar zo goed mogelijk zicht op worden gekregen? En hoe kan een goede menging met winkelfuncties en andere zaken worden verkregen. Tot slot betrek iedereen bij de bouw, laten wij gezamenlijk in een open planproces hiermee aan de gang gaan.

De voorzitter stelt voor de vergadering kort te schorsen.

schorsing

De heer **Berends**, namens de ChristenUnie, heeft een ordevoorstel. Er zijn uitspraken gedaan in de raad en vragen gesteld die richting waarheidsvinding gaan. Wat er is nu echt gebeurd en wat is er voorgevallen en wat niet? Er hangt ook nog iets boven de markt, dat is namelijk een motie om een onderzoek te gaan starten. Het zou heel bijzonder zijn om hier allerlei vragen die de waarheidsvinding raken, door het college te laten beantwoorden en dan in volgende, als de motie die door een meerderheid van de raad is voorbereid wordt aangenomen, onderzoek aan waarheidsvinding te doen. De heer Berends stelt voor om eerst over die motie te gaan spreken en of er een onderzoek komt en zo ja, de waarheidsvindende vragen laten liggen voor het onderzoek en na het raadsonderzoek gaan spreken over wat er nu werkelijk gebeurd is.

De heer **Valkema**, namens het CDA, vindt dat een onmogelijk eis. Er is weliswaar een motie voor een raadsenquête voorbereid, maar er zijn eerst nog vragen gesteld, de mogelijkheid is ook dat de motie niet wordt ingediend. In het licht van de democratie dienen eerst de vragen te worden beantwoord en in tweede instantie beslist de raad zelf of hij alsnog een raadsenquête wil.

De heer **Berends** zegt dat bij een raadsonderzoek of – enquête, afhankelijk van de zwaarte van het onderzoek, niet alleen de raad een rol speelt. In de betreffende motie, zelfs in een zinsnede wordt er bewust op gestuurd dat betreffende wethouders geen onderdeel uit mogen maken van zo'n commissie. Letterlijk staat er dat leden, en dat zijn leden van de raad, onder ede gehoord worden. Met andere woorden, de motie is er op gericht om alleen leden van de raad te horen. Dat is niet passend bij zo'n onderzoek. Ook ambtenaren zouden daarop bevraagd kunnen worden.

De voorzitter concludeert dat de heer Berends refereert aan een motie die in de raad is rondgestuurd via de email die het tot vanmiddag 12.00 uur deed en daarna niet meer, daarvoor excuses overigens. Het is een oproep van de heer Berends om hier niet eerst aan waarheidsvinding te doen en dat nog een keer over te doen. De aangekondigde indieners van de motie willen echter graag de beantwoording van het college afwachten, om daarmee mede daarvan af te laten hangen of zij de motie willen indienen.

Wethouder Pek, namens het college, is blij dat er een redelijk draagvlak is voor het voorstel. In antwoord op de vraag of er eerder behoefte was aan een second opinion. De projectleider zelf heeft opdracht gegeven voor de second opinion, niet de stuurgroep en niet het college. Die projectleider begon op dat moment net als projectleider, daarvoor was iemand anders projectleider. Na de besloten vergadering van juli is gezegd te willen weten wat er rondom de brief van D&P is gebeurd. Het college heeft gemeend daarvoor alle betrokken partijen te benaderen, KAW, D&P, de betrokken ambtenaren en de betrokken oud- wethouders. Met de heer Berends is contact geweest. De heer Niezen is gebeld, maar hij was op dat moment op vakantie. Op het verzoek om een afspraak te maken antwoordde de heer Niezen later dat hij geen zin en tijd had om met de wethouder te praten. Een aantal dagen later heeft wethouder Pek de heer Niezen nogmaals gebeld. De reactie van de heer Niezen was dat hij daar geen commentaar op wilde geven. Na doorvragen antwoordde de heer Niezen, dat als hij als weet had gehad van de brief, deze geen indruk op hem had gemaakt. Daar bleef het bij. Het is niet gelukt om een afspraak met de heer Niezen te maken om het hier uitgebreid over te hebben.

Dat had het college wel gewild en dat is ook met de heer Berends gedaan. Ten aanzien van de overdracht van het dossier. Bij zijn aantreden heeft wethouder Pek aan de heer Niezen gevraagd of hij een overdrachtdossier wilde maken. Dat wilde de heer Niezen niet. Toen heeft wethouder Pek de heer Niezen gevraagd of er bestuurlijke overdracht kon plaatsvinden. Dat wilde hij ook niet, op één uitzondering na, het project Meerweg. Daar is zelfs een aantal uren over gesproken, in aanwezigheid van de projectleider. Over alle andere projecten wilde de heer Niezen niet met de wethouder praten. Er heeft dus geen bestuurlijke overdracht over het Haderaplein plaatsgevonden.

De aanbesteding is wel besproken in het college, maar er is geen expliciet besluit over genomen door het college. Achteraf gezien was het beter geweest dat het college toen het besluit had genomen om de aanbesteding aan te houden en de raad te informeren. Dat is niet gebeurd, er is alleen in algemene termen over gesproken.

Mevrouw **Sloot**, namens GVH, zegt dat in de stukken op bladzijde 2 staat: *“Het college oordeelde het daarop niet in overstemming met de politieke ethiek om de beslissing van 29 juni 2009 onomkeerbaar te maken door het starten (en afronden) van de aanbestedingsprocedure. Deze beslissing betekende, dat aan het college geen voorstel meer over de bouwenveloppe inclusief de financiële kanttekening van het Draaijer&Partners is aangeboden”*. De woorden beslissing en oordeel worden in één zin genoemd. Een oordeel van een college, waarna zij een handeling verrichten, in dit geval een beslissing, staat toch gelijk aan het nemen van een beslissing? En een beslissing hoort dan toch met de raad gedeeld te worden?

Wethouder Pek antwoordt dat wat mevrouw Sloot zegt klopt, maar het werkt als volgt. Een stuurgroep bereidt een besluit voor. Dat besluit wordt voorgesteld aan het college en dan kan het college een officieel besluit nemen en dat besluit komt op de besluitenlijst. Omdat er geen voorstel is gedaan voor een besluit vanuit de stuurgroep naar het college, kon er geen besluit genomen worden door het college. Er is wel over gesproken, maar, geen officieel besluit genomen. Er is dus en geen voorstel naar het college gegaan om het aan te houden en er is geen besluit genomen. Mevrouw **Sloot** interrumpeert en toch is het aangehouden.

Wethouder Pek bevestigt dat het toch is aangehouden. Daarom zegt het college dat het achteraf gezien beter was geweest als er een concreet voorstel aan het college was gedaan. Dat het college een concreet besluit had genomen en vervolgens de raad daarover ook daadwerkelijk was geïnformeerd. Achteraf was dat beter geweest, alleen dat is toen niet gebeurd. De toezichthouder kon niet voor 15 juli worden geïnformeerd. Het college wist nog niet hoe zij de informatie moest duiden. In de begroting die de raad al heeft toegestuurd gekregen, zijn hier andere cijfers over opgenomen op basis van inzichten die het college nu heeft. Begin juli kreeg het college de brief van D&P onder ogen. Toen heeft zij gemeend direct daar met de raad over te praten. Met de raad is afgesproken dat exact duidelijk moest zijn wat er met deze cijfers gedaan moest worden. In eerste instantie bleek ook dat KAW en D&P met andere uitgangspunten hadden gerekend. Uiteindelijk was er nog steeds een groot gat, maar niet zo groot als dat aanvankelijk was. Toen het college dus nog niet exact wist hoe zij de brief moest duiden, kon zij niet naar de toezichthouder. Dat wordt nu pas bij de begroting gedaan.

Mevrouw **Sloot** interrumpeert. Haar vraag was wat in zo'n geval gebruikelijk is. Is het gebruikelijk dat er op het moment dat er een LOR-verklaring is getekend en je komt achteraf achter feiten die een ander beeld kunnen geven. Is het dan, ondanks dat het nog niet helemaal te duiden is, gebruikelijk om naar de toezichthouder te gaan om te melden dat er een verandering aan komt? Of is dat niet gebruikelijk? Hoe werkt dat procedureel?

Wethouder Pek zegt dat het college, toen zij de informatie kreeg, nadat zij dat met de raad heeft gedeeld, zo snel mogelijk heeft geprobeerd daar inzicht in te krijgen. Dat is ook zo snel mogelijk naar de raad gebracht. Het zou altijd ná 15 juli plaatsgevonden hebben. Het was onmogelijk om de jaarrekening nog aan te passen. Mevrouw **Sloot** interrumpeert.

Het ging om de toezichthouder aan te geven dat de jaarrekening was vastgesteld, maar er nu een nieuwe situatie is, dus er is een verkeerd getekende LOR. Is dan gebruikelijk om ze op de hoogte te stellen dat ze verkeerde informatie hebben gekregen. Dus dat er in de toekomst wellicht andere informatie komt. Het college komt hier in tweede termijn op terug.

Wethouder Pek zegt in antwoord op het advies van de ChristenUnie om meerder varianten uit te gaan werken, dat het college voor een andere lijn kiest. Het college kiest nu voor variant 1a, waar het meeste draagvlak voor is. Dat wordt als kader gesteld en binnen dat kader wordt aan de slag gegaan met burgerparticipatie. Als het college nu weer allerlei varianten zou bedenken dan ontstaat er te veel vertraging. Dat is onwenselijk. Het college wil doorpakken met de variant waarvan bekend is dat er het meeste draagvlak in de samenleving voor is. Over de compensatie sociale woningbouw volgt een amendement. Dat is in lijn met hoe het college er tegenaan kijkt. Het college wil het graag per project regelen. Dat kan betekenen dat bij het ene project meer sociale woningbouw wordt gerealiseerd en bij het andere wat minder. Uitgangspunt blijven de percentages 10% bij nieuwbouw en 30% bij inbreiding op macroniveau. Dat kan dus per project verschillen. Bij dit project zal het minder zijn, bij een ander project, bijvoorbeeld Deelgebied 5,6 Haren-Noord, wat meer.

De heer **Berends**, namens de ChristenUnie, zegt dat het er om gaat daar waar het niet lukt om het 30% sociale woningbouw te realiseren, het dan gecompenseerd wordt met een storting in het fonds Sociale Woningbouw. Dat fonds is leeg, want de raad heeft besloten € 200.000,- voor Borgheerdt te besteden en € 80.000,00 te reserveren voor 'Van Spoor tot Steeg'. De vraag was of deze regel ook voor dit deel geldt. In 2009 is gezegd dat € 500.000,00 gevonden moest worden in het totale project, nieuwbouw gemeentehuis en ontwikkeling Haderaplein. Die € 500.000,00 vond de raad heel belangrijk. De ChristenUnie hecht eraan dat er in elk geval iets gebeurd met het fonds Sociale Woningbouw. Het college stelt het ook voor om het te laten staan. De wethouder zegt nu daar anders mee om te gaan, maar punt 4 van het raadsvoorstel staat nog overeind wat het college betreft.

Wethouder Pek stelt dat voor, omdat dat in juni 2009 ook is voorgesteld en op dit punt is het voorgestelde besluit niet is aangepast. Als er een motie en amendement op dit punt komt, zal het college ook aangeven wat haar standpunt op dat gebied is.

In antwoord op de vraag of het logisch was geweest om de informatie, het rapport D&P, te delen met de accountant. Het college heeft toen zij de informatie ontving, vrijwel direct de raad daarover geïnformeerd. De wethouder Financiën gaf aan dat hij niet op de hoogte was van de inhoud van het rapport. Dat is wat de heer Berends heeft gezegd. De LOR is naar eer en geweten ondertekend, omdat de heer Berends niet op de hoogte was van de inhoud van dit rapport. Op de vraag waarop de ambtelijke twijfels gebaseerd zijn, antwoordt de wethouder dat het rapport van Boelens en Jorritsma in 2008 is uitgebracht. Dat rapport gaat uit van toptop segment. Het gaat uit van hoogtijdagen en niet van crisis. Dat rapport is door een beëdigd makelaar ingediend. Dat rapport heeft als basis gediend voor de besluitvorming. Toen brak de crisis aan. Met name de appartementenmarkt stortte flink in. Op een gegeven moment zijn er twijfels over gekomen. Daarom heeft de projectleider die het project overgedragen kreeg een second opinion aangevraagd. Het college denkt wel dat het grootste verschil tussen het rapport KAW en de grondexploitatie die nu wordt voorgesteld, wordt veroorzaakt door de financiële crisis. Dat komt omdat de drie rapporten die er nu liggen goed geanalyseerd zijn. Dan moet geconstateerd worden dat VosHoving en D&P rekening houden met de crisis en Boelens en Jorritsma dat niet gedaan heeft.

De heer **Valkema**, namens het CDA, heeft daar een ander tijdsbeeld bij. Het rapport van Boelens en Jorritsma is uit het najaar 2008 en inderdaad topsegment met topprijzen. Daar heeft de raad in juni 2009 een besluit opgenomen. Terwijl de crisis toen al lang aan de gang was. Het eerste wat onderuit ging in de woningmarkt, waren de appartementen en dan als allereerste het topsegment met de hoogste prijzen. De vraag is nu hoe het kan dat de raad in juni een besluit neemt voor het topsegment tegen de allerhoogste prijzen, terwijl rondom Haren de crisis in alle hevigheid is losgebarsten. In het raadsvoorstel staat dat er voldoende kritisch vermogen is in de ambtelijke organisatie om een oordeel te hebben over grondexploitatie die door derden wordt aangereikt. En om die eigenstandig te kunnen beoordelen. Die beoordeling heeft plaatsgevonden, hoe is dat proces gegaan? **Wethouder Pek** begrijpt de vraag, maar kan daar geen antwoord op geven. Het college kan alleen bij de feiten blijven zoals zojuist weergegeven. Anders wordt het speculeren en dat wil de wethouder liever niet. Er liggen drie rapporten, waarvan de ene uitgaat van hoogtijdagen en twee uitgaan van een crisis en dat het daarom nu tot een actualisatie van de grondexploitatie komt.

De heer **Terpstra**, namens de VVD, vraagt of de wethouder bedoelt dat de kosten en opbrengsten op dat moment naar elkaar zijn toegerekend? De periode november 2008 en het besluit van juni 2009. Er is een bepaalde opbrengstenraming geweest en een bepaalde kostenraming. De vraag is wie naar wie is toegerekend? Of zijn ze onafhankelijk van elkaar opgesteld en komen ze als zodanig op natuurlijke wijze op nul uit? **Wethouder Pek** zegt dat het college heeft geconstateerd dat er op een zuivere manier opdracht is gegeven aan KAW. Dat KAW op een zuivere manier opdracht heeft gegeven aan Boelens en Jorritsma. Nergens in dat proces is KAW of Boelens en Jorritsma gemanipuleerd.

Op de vraag wanneer het college op de hoogte was. Op 29 juni heeft de projectleider een advies uitgebracht aan het college. De stukken worden altijd een week voorafgaand aan de collegebehandeling aangeleverd op dinsdag. Het secretariaat kopieert en verspreidt de stukken. Op vrijdag 2 juli heeft het college de stukken gelezen. Vervolgens heeft het college op dinsdag 6 juli het rapport van D&P behandeld. Toen is gezegd geen besluit te nemen, maar het aan te houden en eerst de raad te informeren. De heer **Valkema** heeft in de achterliggende stukken een zinsnede gelezen over juni 2010 waarin expliciet KAW en D&P genoemd. De wethouder zegt dat het stuk op 29 juni aangereikt is aan het college. Dat betekent toch dat het voor 29 juni bij de wethouder bekend moet zijn geweest? **Wethouder Pek** antwoordt dat alle stukken die op 6 juli behandeld moeten worden, moeten voor 29 juni worden aangeleverd. De stukken komen op die dag vóór 17.00 uur bij het secretariaat, worden gekopieerd en komen in de postvakjes. Het college moet vervolgens de stukken vóór vrijdag tekenen. Als voor conform wordt getekend, vindt geen behandeling in het college plaats. Het is ook mogelijk om stukken op 'bespreken' te zetten. Dit stuk is door alle leden op bespreken gezet, dus om de dinsdag erop over dit stuk te gaan praten. Mevrouw **Sloot**, namens GVH, vraagt hoe het mogelijk is in het licht van de verklaring van de heer Niezen, dat het college in februari besluit dat het niet opportuun is om de raad in te lichten en het college in juli besluit dat het zo urgent is dat de raad ingelicht moet worden? **Wethouder Pek** antwoordt dat de brief van D&P in juli voor het eerst door het college werd behandeld. Die is op 10 februari binnengekomen bij de projectleider en op 6 juli in het college behandeld en niet eerder. Toen het college die brief zag is door het voltallige college geconcludeerd dat de raad direct geïnformeerd moest worden.

In antwoord op de vraag van het CDA of het college grip heeft op dit soort projecten. Het college kan geen 100% garantie geven, maar heeft de indruk dat zij hier absoluut grip op heeft. Er is een goede projectorganisatie en een goede structuur. Het college geeft een aantal projecten extra aandacht en dit project is daar een van. Er is een voorstel gemaakt dat in stemming wordt gebracht. Het college heeft er vertrouwen in dat haar voorstel ertoe leidt dat er een uitstekende invulling komt van het Hadera/Raadhuisplein. Het college heeft nu de indruk dat het project goed in de grip is.

Een miljoen extra voor het plein. Daar wordt nu geen geld voor gereserveerd. Wel is gezegd die in de schetsen mee te nemen, maar de ruimte daarvoor moet nog gevonden worden. De kosten zijn nog niet bekend, dat zal ook van de schetsen van het plein afhangen. Financieel gezien zijn geen kosten in het voorstel meegenomen. Mevrouw **Van Duinen**, namens GroenLinks, merkt op dat het college in de begroting heeft aangegeven dat het waarschijnlijk een miljoen gaat kosten. **Wethouder Pek** antwoordt dat dat juist is, maar daar is in de begroting nog geen ruimte voor gevonden. Als ervoor wordt gekozen om het plein inderdaad aan te pakken, en dat zal op een gegeven moment moeten gebeuren, dan moet daar separaat ruimte voor in de begroting worden gevonden. Op de vraag in welke mate invulling wordt gegeven aan burgerparticipatie antwoordt de wethouder dat het college het bij elk project van belang vindt dat van tevoren heel duidelijk wordt aangegeven wat de kaders zijn. Wat het college betreft is het kader hier variant 1a. Binnen het contour 1a worden burgers betrokken en schetsen voorgelegd. Daarbinnen maximale participatie is het standpunt van het college. In antwoord op de vraag of het rapport van D&P nader geanalyseerd is zegt de wethouder dat het rapport in februari in de stuurgroep is gebracht en daar kennis van is genomen. Toen het college het rapport in juli onder ogen kreeg, heeft zij het eerst met de raad gedeeld en daarna geanalyseerd en vergeleken met het rapport van K&W. De suggesties van de VVD, over het creatief aanbesteden, lease back etc., worden meegenomen. Hoe precies wordt aanbesteed, of daar een ontwikkelaar bij wordt gezocht of zelf ontwikkeld, die vragen worden later gesteld. Het lijkt het college onverstandig daar nu al overhaast een besluit over te nemen.

Tweede termijn

De heer **Sprenger**, namens de PvdA wil samen met D66 een motie indienen over sociale woningbouw. Het is van belang dat het Haderaplein zo goed mogelijk en zo snel mogelijk vooruit gaat. 1,7 miljoen lagere opbrengst is een groot bedrag voor Haren. Het is ook van belang dat er sociale woningbouw komt. PvdA en D66 voelen niet zoveel voor een fonds dat gevuld wordt zonder dat daarvoor echt woningen worden gebouwd in de sociale koop – en huursector. Met deze motie wordt het college opgedragen om kwantitatieve gegevens op te geven van het aantal woningen dat er nu is en vaart te maken met sociale woningbouw. Het college kan beter voortvarend aan de slag gaan met het bouwen van woningen, dan het geld in een fonds te stoppen dat de eerste jaren niet wordt gebruikt.

Motie 1, Sociale Woningbouw: draagt het college op met nadere kwantitatieve gegevens te komen van de aantallen sociale woningen, in koop – en huursector, via een nulmeting met als peildatum 1 januari 2010. Draagt het college op te zorgen dat de realisatie van aantallen sociale woningen zodanig is dat het totale aantal woningen minstens gelijk blijft aan het aantal op de peildatum 1 januari 2010. Draagt het college op te komen met een plan van aanpak om het Woonplan in 2011 te herijken en voldoende sociale woningbouw te realiseren. ingediend namens de PvdA en D66.

De heer **Terpstra**, namens de VVD, vraagt of bij de afstemming over het aantal woningen dat als uitgangspunt telt, de bijgestelde Regiovisie woningmarktgegevens in meegenomen worden. Het op peil houden van het sociale woningen ten opzichte van de peildatum 1 januari 2010, betekent dat de verkoop van sociale huurwoningen, als dat gewenst is, wordt gezien als vervanging door nieuwe door toevoeging aan de voorraad. Of als een corporatie een woning aan de zittende bewoner verkoopt dat mee te nemen als leuke aanvulling voor de onderkant van de koopmarkt? De heer **Sprenger** zegt dat het er omgaat dat de raad nu geen zicht heeft op wat Woonborg of andere organisaties wil of gaat verkopen of bouwen. De heer **Terpstra** vindt dat op zichzelf wel goed, maar dacht dat hier ook beleid in werd gevoegd, terwijl het om cijfers ging.

De heer **Berends**, namens de ChristenUnie, legt uit dat het fonds Sociale Woningbouw bestaat en niet voor niets is gevuld. Het feit is dat Woonborg, zoals zij zegt, het convenant niet kan uitvoeren. Er ligt een uitdaging om alsnog een invulling te vinden, bijvoorbeeld in Haren-Noord, om andere woningcorporaties te vinden die meewillen doen. Het fonds Sociale Woningbouw is ooit ingesteld om juist dat soort zaken te stimuleren. Door daar mee te stoppen, zou de gemeente meer achterstand kunnen krijgen. Daarom is de ChristenUnie geen voorstander van het stoppen met het vullen van het fonds Sociale Woningbouw. De ChristenUnie zal daarom vasthouden aan het collegevoorstel, punt 4, om die € 500.000,00 boven tafel te krijgen. De ChristenUnie hecht er aan voort te gaan met het beleid, en overal waar het niet gerealiseerd wordt, € 17.000,00 per niet-gerealiseerde sociale woning, toe te voegen aan het fonds. Door de wethouder is gesproken over de percepties van bijvoorbeeld Boelens-Jorritsma, D&P en VosHoving, dat er verschillend wordt ingeschat wat de opbrengstcapaciteit is. Boelens-Jorritsma is misschien uitgegaan van een toptop locatie. De heer Berends benadrukt echter dat Haren, ook hier in de provincie en regio, een unieke positie inneemt. Haren is in staat in het topsegment te bouwen, ook als de markt daarvoor elders in de regio misschien is ingezakt. De heer Berends gelooft niet dat dat niet meer realiseerbaar is en dat Haren daarin drastisch terugmoet. De heer Berends blijft pleiten voor meer varianten en ook om financieel die keuze goed te kunnen maken. Elke variant heeft zijn eigen opbrengstwaarde. Dan is het ook goed om inzichtelijk te hebben wat het verschil is. dan maak je niet alleen een beeldkeuze, maar ook een financiële keuze.

De heer **Valkema**, namens het CDA, zegt dat de pijn niet in de verdien capaciteit van het Haderaplein zit. De fout is, in de beleving van het CDA, gemaakt door allerlei kosten buiten de calculaties te houden. Achteraf wordt de raad geconfronteerd met posten als renovatie, de boekwaarde van het oude gebouw, inventaris, maar ook het renteverlies op het komplan, een aggregaat en latere realisatie van het Haderaplein. Allemaal extra kosten die nooit zijn meegenomen bij het wegen van de besluitvorming nieuwbouw of verbouw. Het college heeft zich nooit willen vastleggen op het bruto te verdienen bedrag. Ook niet toen het CDA daar in augustus 2008 naar vroeg. Voor het college gold als enig uitgangspunt de motie van juli 2006. Een netto last van het nieuwe gemeentehuis van 6 miljoen. Dat het CDA opmerkte om netto voldoende dekking voor het raadhuis over te houden, bruto een fors hoger bedrag verdiend zou moeten worden, komt helaas nu uit. Bestuurlijk of ambtelijk zijn wij niet in staat geweest om voldoende kritisch te kijken naar de cijfers die in juni 2009 zijn aangereikt, maar ook naar alle cijfers in totaliteit, dat zal de raad zichzelf moeten aantrekken. Daarom is het CDA een voorstander van het instellen van een rekenkameronderzoek.

Motie 2, Rekenkameronderzoek: de rekenkamer te vragen onderzoek te doen naar het besluitvormingstraject van nieuwbouw gemeentehuis inclusief de totstandkoming van de grondexploitaties in de periode 2006 t/m 2010 en daarbij alle feiten (gebruikt en ongebruikt) te beoordelen tegen het criterium van een zorgvuldig (investerings)besluit, ingediend door de fracties van CDA, GVH en D66

De heer Valkema zegt dat het positieve van het voorstel is dat Haren van het waanzinnige bouwblok dat het centrum dreigde te ontsieren af is. Terug naar de Harense maat met grondgebonden woningen aan de Hortuslaan. Dat was het oorspronkelijke plan van 2006. Dat was de inzet en keuze van het CDA in juni 2009 en de inzet van het CDA bij de verkiezingen in 2010. Toen heeft het CDA zo gekozen, vanwege een woonbeleving voor de mensen en inwoners van Haren. Zij mogen erover meepraten.

Amendement A, schrappen van de taakstelling Sociale Woningbouw: besluit de grondexploitatie vast te stellen exclusief de taakstelling van € 500.000,00 voor het fonds Sociale Woningbouw (schrappen deel beslispunt 4). ingediend namens het CDA, de PvdA, GVH, VVD en D66.

Dit amendement heeft betrekking op de grondexploitatie. De PvdA heeft net een motie voorgelezen ten aanzien van ook sociale woningbouw. De fracties willen nadrukkelijk het ene scheiden van het andere.

De heer Valkema zegt dat het raadsvoorstel op pagina 5 schrijft dat het college een extra bezuinigingsopdracht, die voortvloeit uit het 1,7 miljoen tekort dat ontstaat op het Haderaplein, wil betrekken bij de voorstellen voor de begroting 2012. Dat wil het CDA nadrukkelijk niet. Het CDA wil voor de burgers apart zichtbaar maken op welke wijze de tekorten die voortkomen uit het debacle Haderaplein. Dus er is een traject wat voor de bezuiniging 2012-2015 moet worden gedaan en er is een bezuiniging die moet worden gedaan vanwege een tekort van 1,7 miljoen. Voor dat laatste geldt: snijden in eigen vlees en de extra lasten die voortkomen uit de nieuwbouw van het raadhuis mogen niet leiden tot lastenverhoging voor de burgers. Het volgende amendement:

Amendement C, Dekkingsplan: besluit de extra afschrijving nieuwe raadhuis (nu en in de toekomst) leidt niet tot lastenverhoging voor de burger (m.a.w. snijden in eigen vlees). Besluit tot een separaat voorstel voor de extra lasten voortvloeiende uit de hogere afschrijvingslasten nieuw raadhuis. ingediend namens het CDA, GVH, en D66.

De heer **Terpstra**, namens de VVD, merkt op dat in het besluit wordt geformuleerd dat de extra nieuwe afschrijving, nu en in de toekomst niet leidt tot lastenverhoging voor de burger (met andere woorden snijden in eigen vlees). Volgens de heer Terpstra wordt hier tot in de verre toekomst een voorbeslag gelegd op de begroting. De heer Terpstra kan zich niet voorstellen dat de indiener dat op deze manier bedoeld. Hoe plezierig het ook voor burgers is dat de gemeente tot het einde probeert met eigen bezuinigingen iets te doen.

De heer **Valkema** begrijpt het punt, maar denkt dat de heer Terpstra het eens kan zijn met de strekking van het amendement. De heer Valkema is bereid de passage tussen haakjes te schrappen als die tot verwarring leidt. De heer Valkema stelt voor nu de motie raadsonderzoek in te dienen. Het is vooral van belang om schoon schip te maken. Net als de wethouder wil het CDA naar de toekomst kijken, maar de inwoners van Haren hebben ook vragen en willen graag antwoorden, daarom acht het CDA een raadsenquête op zijn plaats. Voor dat traject in te gaan is het verstandig een vooronderzoek te doen. Dat vooronderzoek moet opleveren of een raadsenquête überhaupt nuttig is, doet voorstellen over de onderzoeksvragen die gesteld zouden kunnen worden en maakt tevens een concept Verordening, want zonder dat kan een raadsenquête commissie niet functioneren.

Motie 3, Raadsonderzoek: draagt zichzelf op een tijdelijke werkgroep van raadsleden in te stellen. De tijdelijke werkgroep kent een evenwichtige samenstelling uit de raad, waarbij de oud-wethouders zijn uitgesloten. Draagt op een vooronderzoek te doen of een raadsonderzoek passend en zinvol is in de gegeven situatie. Een extern adviseur te betrekken ter ondersteuning van haar werkzaamheden, daarvoor een budget vrij te maken van € 8.000,00 en de raad binnen twee maanden een definitief voorstel voor te leggen, waarbij onderzoeksvragen, argumenten pro en contra een raadsonderzoek kunnen worden opgesteld. Een verordening op te stellen conform artikel 155a, lid 8 van de Gemeentewet. Ingediend namens CDA, GVH, D66 en de VVD

De heer **Terpstra**, namens de VVD, merkt op dat onder constaterende dat, bij het eerste bullit: “*Er informatie van een lagere opbrengst Haderaplein niet is gemeld aan de gemeenteraad*”. Is dat een juiste formulering. De heer Terpstra zegt dat zoals het er nu staat geen recht doet aan de feitelijke gang van zaken. Het is misschien later, maar wel gemeld. De heer **Valkema** voegt tijdig toe.

Mevrouw **Van Duinen**, namens GroenLinks, merkt op dat het tweede bullit bij overwegende dat werd leden gewijzigd in personen. Wat bedoelt de heer Valkema daarmee?

De heer **Valkema** zegt dat leden de verwarring zou kunnen oproepen dat het uitsluitend zou kunnen gaan om raadsleden en dat is nadrukkelijk niet de bedoeling. Alle personen zowel raadsleden, ambtenaren, wethouder kunnen gehoord worden onder ede.

Mevrouw **Van Duinen** merkt op dat geen oud-wethouders in de commissie mogen zitten. Wat betekent dat voor bijvoorbeeld de ChristenUnie. Er zitten verder geen leden van deze fractie in de raad. Hoe moet dat geduid worden als over evenwichtige samenstelling gaat? De heer **Valkema** is uitgegaan van het gegeven dat er een werkgroep wordt ingesteld vanuit de raad, zonder dat er sprake is van vervangers. De heer Valkema begrijpt, in het geval van de ChristenUnie dat het gaat om één vertegenwoordiger in de raad. Dan zou gesteld kunnen worden dat het plaatvervangend commissielid hem zou kunnen vervangen. Als dat de wens is van de raad is om dat toe te voegen aan de motie, dan gaat het CDA daarmee akkoord.

De voorzitter vraagt zich af of dat mogelijk is. Dit is een zwaar instrument en met alle waardering voor plaatsvervangend raadscommissieleden, die hebben toch een iets andere statuur dan raadleden.

Mevrouw **Van Duinen** dacht dat het hier om een vooronderzoek, voor het instellen van eventueel een raadsenquête gaat. De vraag kan gesteld worden wat de status daarvan is.

De voorzitter stelt voor de tekst te bekijken. Een andere opmerking is of expliciet raadsleden kunnen worden uitgesloten van iets. Het is mogelijk om mensen expliciet te benoemen. Overigens zou je vanuit de Gemeentewet kunnen redeneren eenzelfde uitsluiting plaatsvindt, maar dat is een Wet, nu zou zelf een besluit worden genomen en de vraag is of dat kan. Verder wordt een bedrag van € 8.000,00 uitgegeven, het zou aardig zijn als daarbij de dekking aan zou worden gegeven.

Mevrouw **Van Duinen** zegt dat de status van het geheel haar niet helemaal duidelijk is. Hoe ziet het CDA de onafhankelijkheid van deze commissie? Dat vindt GroenLinks van wezenlijk belang en niet dat het in het politieke vaarwater wordt getrokken.

De heer **Valkema** zegt dat op het moment dat de raad zegt een vooronderzoek te gaan doen, de onafhankelijkheid in eerste instantie gewaarborgd is door de evenwichtige samenstelling vanuit de raad. De commissie kan zich daarbij laten adviseren en ondersteunen door een externe. Het lijkt de heer Valkema ook zeer wenselijk en zinvol om die onafhankelijkheid maximaal te waarborgen. Het betreft een vooronderzoek om te komen tot een raadsenquête. Pas daarna besluit de raad over een raadsenquête zelf. Hoe die wordt ingevuld, wordt niet in deze motie beschreven, maar die zou ook onafhankelijk moeten kunnen opereren. Mevrouw **Van Duinen** vraagt waarom niet is gesteld dat de commissie met elkaar overweegt een onafhankelijk onderzoek te gaan doen? De heer **Valkema** zegt als er een tijdelijke werkgroep wordt ingesteld, die een vooronderzoek doet naar het instellen van een raadsenquête, dan zou dat één van de vragen kunnen zijn die aan de orde komt. Dan zal dat ook zijn beslag krijgen in een rapportage van die werkgroep aan de raad. De raad kiest dan of hij de raadsenquête doet of een andere vorm kiest.

De heer **Sprenger**, namens de PvdA, zegt dat het CDA zich beperkt. In de motie staat dat het om een vooronderzoek naar een raadsenquête gaat. De PvdA heeft gezegd dat zij het van belang acht dat er een onderzoek komt naar het proces, de besluitvorming en de informatievoorziening. Het is van belang om te zeggen een onderzoek te doen welke vragen er zijn, wat er boven tafel moet komen en welke instrumenten daarbij horen. Dat kan een raadsenquête of een andere vorm zijn. De PvdA wil het niet gelijk koppelen aan een vooronderzoek om te komen tot een raadsenquête, maar breder trekken. Wat willen we precies weten? Wat willen we boven tafel krijgen? Welke instrumenten zijn daarvoor? Hoeveel kost dat? Hoeveel tijd? En dan kan bepaald worden of en welk instrument wordt gedaan.

De heer **Valkema** zegt dat deze motie duidelijk over een vooronderzoek spreekt, een werkgroep vanuit de raad. Die werkgroep kent een evenwichtige samenstelling. Daarmee zijn fracties vertegenwoordigd in die werkgroep. Die werkgroep gaat onderzoeksvragen opstellen en ook kijken welke pro's en contra's er zijn om tot het instellen van een raadsenquête te komen. Of dat nuttig is, of dat er andere vormen zijn die met hetzelfde effect, of tijd en inspanning evenveel kunnen opleveren.

De heer **Terpstra**, namens de VVD, merkt op dat boven de motie vooronderzoek raadsenquête staat. Dat is de enige keer dat het woord raadsenquête in het hele stuk staat. Als daar boven wordt gezet: vooronderzoek raadsonderzoek, wordt alleen een rekenkameronderzoek nog uitgesloten. Als deze motie alle raadsonderzoeken moet omvatten en er daarnaast een motie met betrekking tot een rekenkameronderzoek is, dan is alles afgedekt.

Mevrouw **Sloot**, namens GVH, voegt toe dat zij benieuwd is of het mogelijk is of de plaatsvervanger van de ChristenUnie in de werkgroep kan zitten.

De voorzitter stelt voor een motie eventueel tekstueel te redigeren en dan alsnog in te dienen.

De heer **Valkema** wil zijn termijn afmaken en de motie indienen. De suggestie van de heer Terpstra is overgenomen, raadsenquête is vervangen door raadsonderzoek. Tijdig is ingevuld in de constaterende dat en leden is vervangen door personen. De vraagstelling over uitsluiten en plaatsvervangend commissielid wordt zo dadelijk beantwoord. Zo nodig kan als nog de tekst op dat onderdeel worden aangescherpt. De dekking is de algemene reserve voor € 8.000,00. De heer **Sprenger** merkt op dat het er de PvdA om gaat dat je tot een vooronderzoek komt om te kijken welke middelen ten dienste staan, laat dat het raadsonderzoek of een onderzoek zijn, maar dat is niet hetzelfde als te komen tot een raadsenquête. De heer **Valkema** zegt dat dat in voldoende woorden uiteengezet is. Er is bewust voor gekozen om niet meteen een raadsenquête te vragen. Er is voor gekozen om eerst zelf in de spiegel te kijken. Een commissie, een werkgroep uit de raad het vooronderzoek laten doen. Die komt met bevindingen wat in de volgende stappen wordt ondernomen.

Mevrouw **Legemaat**, namens D66, lijkt het een bruikbare oplossing, maar is het eens met de heer Sprenger dat alle opties moeten open zijn. De werkgroep moet kunnen kiezen wat in dit geval de beste manier is om het probleem te lijf te gaan. Zo mogelijk met plaatsvervangende commissieleden.

Mevrouw **Toxopeus**, namens de PvdA, zegt dat haar fractie diep en zorgvuldig over onderzoek heeft gesproken. Mevrouw Toxopeus zou met een werkgroep kunnen leven als daar openheid is, geen vooringenomenheid naar wat precies wordt onderzocht. Ook een openheid onder wie deel gaat nemen aan de tijdelijke werkgroep, in standpunt bepaling. Mevrouw Toxopeus zou geen raadsleden willen uitsluiten. Oud-wethouders zouden in dit geval alleen worden uitgesloten omdat zij mogelijk betrokken zijn. Iedereen in deze raad is echter betrokken. Er zijn ook al fracties die behoorlijke standpunten in hebben genomen, die zijn ook erg betrokken, qua belangen en emoties. Dan kan de vraag worden gesteld of mensen die bepaalde uitspraken hebben gedaan wel mogen deelnemen aan zo'n werkgroep. Mevrouw Toxopeus spreekt de hoop uit dat de raadsleden het vertrouwen in elkaar hebben dat zo'n werkgroep kan. Dat iedereen opnieuw en rustig en open en wijs gaat kijken waar hij of zij staat. Door nieuwsgierig te zijn naar feiten en geen vooringenomen standpunt te hebben. Een gekozen volksvertegenwoordiger, als de heer Berends, heeft een onvervreemdbaar recht om als raadslid op te treden, die kun je niet uitsluiten.

Mevrouw Toxopeus kan leven met een tijdelijke werkgroep, maar de formulering, dat mensen worden uitgesloten moet er uit.

De voorzitter stelt voor dat de griffier en onderzoeken wat de Gemeentewet zegt over vanuit de kring van de raad expliciete uitsluiting maken.

De heer **Berends**, namens de ChristenUnie, zegt dat nu gebeurt wat hij al schetste. Onderzoek op onderzoek stapelen. Dit is een motie voor een vooronderzoek voor een raadsonderzoek. En dan komt er misschien een raadsenquête achteraan. Waarom niet het besluit nemen, zoals mevrouw Toxopeus ook suggereert, een onafhankelijke instantie het proces om dat onderzoek te laten doen. Het gaat erom of de informatie wel of niet bekend en of die informatie beschikbaar moeten zijn of niet.

Mevrouw **Van Duinen** wil graag meewerken aan een extern en onafhankelijk onderzoek. De vorm zoals het CDA bepleit is een soort wangedrocht. In die commissie met zijn zevenen worden dan weer de oordelen over elkaar op tafel gelegd. Mevrouw Van Duinen heeft, naar ervaring van vanavond, het gevoel dat de raad daar niet toe in staat is. Hoe graag zij dat ook zou willen.

Mevrouw **Bachman**, namens D66, denkt dat het niet zozeer gaat om de personen die zouden worden uitgesloten, als je dat al zou willen doen, maar de functies die de personen in dat proces hebben gehad.

Mevrouw **Toxopeus** kan meegaan in een tijdelijke werkgroep, maar zonder die uitsluiting en met de andere wijzigingen. Het is niet de bedoeling van de tijdelijke werkgroep dat zij al mensen gaan horen onder ede. Als de betrokkenen gehoord worden, zouden ze geen zitting moeten hebben. Het gaat om een debat in een groep van de raad, die gaat onderzoeken waar zij staat, hoe groot het probleem is, wat men nog wil weten en moet er en welk instrument wordt ingezet. Elk raadslid zou daar in kunnen zitten.

De heer **Terpstra** zegt gehoord de discussie en gezien de stand van zaken op dit moment niet zeker te weten wat zijn fractie gaat doen na een schorsing. De VVD trekt het mede indienen in.

Mevrouw **Sloot** zegt dat in de motie wordt gesproken over het betrekken van een extern adviseur ter ondersteuning van de werkzaamheden. Daar zou een onafhankelijk extern adviseur mee bedoeld moeten worden. Wat belangrijk is van dit vooronderzoek. Als er toe wordt besloten, dan moet er een Verordening zijn. Die is er nog niet. Dat maakt onderdeel uit van dit vooronderzoek, dat moet niet genegeerd worden.

De heer **Valkema** onderschrijft de woorden van mevrouw Toxopeus en wil graag met de andere mede indieners overleggen hoe het zit met het uitsluiten. Er is uitgebreid nagedacht over het direct instellen van een onafhankelijk onderzoek, de conclusie was dat een vooronderzoek een slimme zet zou zijn om te kijken waar je staat en wat je echt gaat doen.

Mevrouw **Van Duinen**, namens GroenLinks, is behoorlijk verbaasd over het feit dat ruim een jaar geleden uitgebreid is gesproken over de verdien capaciteit van dit project en dat adt nu kennelijk weinig ogen meer gooit. Daarnaast is uitgebreid gesproken over de parkeervoorziening. Zoals het er nu uitziet gaat het college er nog over nadenken. Heel helder is dat de bebouwingsvariant die gekozen wordt bepaalt welke parkeergelegenheden er zullen komen. Dat betekent in dit geval dat er minder parkeergelegenheden zullen zijn dan in bouwvariant 2.

De motie, die dan amendement geworden is, over de sociale woningbouw. **De voorzitter** zegt dat dit gewoon een motie blijft omdat deze niet tot wijziging van het voorstel strekt. Het college zou deze, de wethouder beluisterend, over kunnen nemen. Mevrouw **Van Duinen** merkt op dat in het verleden heftig is gedebatteerd over sociale woningbouw. Het is een drogreden om nu te stellen, sociale woningbouw belangrijk te vinden, maar nu even niet. GroenLinks kan niet akkoord gaan dat dit nu op de lange baan wordt geschoven. Het fonds Sociale Woningbouw heeft in het verleden betekent dat de Borgheerdt kon worden gerealiseerd, daar is € 200.000,00 vanuit het fonds naar toe gegaan. Daarnaast is er een toezegging voor huizen in “Van Spoor tot Steeg” en vervolgens heeft de huidige wethouder aangegeven dat het best even moeilijk gaat met het convenant dat is afgesproken ten aanzien van de sociale woningbouw. Het is voor GroenLinks onbegrijpelijk dat het nu zo eenvoudig van tafel wordt geschoven. Een rekenkameronderzoek kan pas plaatsvinden als het hele project is afgesloten. Een rekenkameronderzoek is zeer van belang gezien de publieke aandacht die het voortdurend heeft. GroenLinks zal haar steun geven aan een rekenkameronderzoek op een moment dat het project gemeentehuis volledig is afgerond. Op dit moment wordt de steun aan deze motie onthouden.

Schorsing

Wethouder Pek, namens het college, staat positief tegenover het amendement schrappen taakstelling sociale woningbouw. Daarbij wil het college aantekenen dat het fonds Sociale Woningbouw daarmee niet ophoud te bestaan, dat wordt hier ook niet gesuggereerd. Het college staat positief tegenover het amendement dekkingsplan.

De voorzitter begrijpt dat het gaat om een oriënterend, verkennend onderzoek dat mogelijk door de raad gedaan kan worden. Dat is een opdracht van een andere orde, waar het mogelijk is dat een plaatsvervangend commissielid daar onderzoek in doet. Maar er zal geen beletsel zijn om daar raadsleden van welke soort dan ook plaats te laten nemen. Op het moment dat overgegaan wordt tot een raadsenquête is het de vraag of oud-wethouders, als het gaat om hun portefeuille, daar deel vanuit kunnen maken. Een en ander gebaseerd op de Gemeentewet, en onder verwijzing naar de Winsum uitspraak, waar mensen ten onrechte hebben meegestemd.

De heer **Valkema** namens het CDA, zegt dat bij de motie vooronderzoek raadsonderzoek, in de tweede bulltit, het zinsdeel waarbij oud-wethouders zijn uitgesloten wordt geschrapt. Bij het budget vrijmaken wordt toegevoegd het woordje maximaal € 8.000,00 en bij extern adviseur wordt toegevoegd het woord onafhankelijk.

Mevrouw **Van Duinen**, namens GroenLinks, vraagt of de extern onafhankelijk adviseur ook voorzitter kan worden? Gezien de situatie van vanavond zou die onafhankelijkheid zoveel mogelijk gegarandeerd moeten worden.

De voorzitter stelt voor om voor om dit punt tot stemming over te gaan nog een adequaat juridisch advies te geven.

Eerst worden de moties, dan de amendementen en dan het voorstel behandeld. Stemverklaringen kunnen middels handopsteking kenbaar worden gemaakt.

Motie 1, Sociale Woningbouw

Voor: PvdA, D66, GVH, ChristenUnie, CDA en VVD

Tegen: GroenLinks

Het voorstel wordt aangenomen

Motie 2, Rekenkameronderzoek

De heer **Terpstra**, namens de VVD vindt, gezien de komende motie 3, deze motie prematuur en zal deze niet steunen.

De heer **Berends**, namens de ChristenUnie, sluit zich daarbij aan en voegt toe dat eerst het hele traject afgerond dient te zijn voordat zo'n vraag wordt gesteld aan de rekenkamercommissie.

Voor: D66, GVH en CDA

Tegen: PvdA, ChristenUnie, VVD en GroenLinks

Het voorstel wordt verworpen

Motie 3, Raadsonderzoek:

De voorzitter begrijpt dat het een oriënterend, verkennend onderzoek is van een werkgroep gevormd uit deze raad, waarbij alle zeven fracties iemand kunnen afvaardigen. Waarbij dat gelet op het gewicht van deze commissie, die overeenkomstig bijvoorbeeld de werkgroep bestuurlijke vernieuwing is, daar eventueel een plaatsvervangend raadscommissielid in deel kan nemen. Maar ook alle raadleden, zonder uitzondering en zonder aanzien des persoons. De indieners, GVH en het CDA, zijn het met deze uitleg eens.

De heer **Terpstra**, namens de VVD, merkt naar herlezing op dat een andere tekst boven moet staan. In de overwegingen wordt het begrip raadsonderzoek direct gekoppeld aan artikel 155 a t/m f en daarmee wordt het weer een raadsenquête. De eerste en tweede bullit zouden dan weg moeten.

De voorzitter zegt dat artikel 155 a t/m f van de Gemeentewet over het recht van onderzoek gaat. Voor het instellen is een Verordening nodig. De overwegingen tenderen naar een raadsonderzoek, terwijl het idee is in een breder verband de raad te laten uitzoeken hoe en wat de raad op welke manier kan onderzoeken uit alle instrumenten. Het meest eenvoudig zou zijn de constatering en overwegingen te schrappen en te vervangen door: Gelet op de discussie hedenavond over het voorstel draagt de raad zichzelf op.

De heer **Berends**, namens de ChristenUnie, stelt voor gezien de discussie, het laatste tijdstip en het feit dat er klaarblijkelijk een en ander niet duidelijk is, om deze motie met hulp van de griffie goed voor te bereiden en over twee weken bij de begroting in te dienen.

De voorzitter zegt dat een helder en goed besluit moet worden genomen, duidelijk dient te zijn wie er bij kunnen zitten en in welke kwaliteit en wat de raad precies wil. De bedoeling zou niet zijn om een raadsonderzoek te doen. Het zou dan makkelijker zijn om de overweging op dat punt te corrigeren.

Mevrouw **Legemaat**, namens D66, vraagt of het een optie is om dit in het vervolg van de vergadering te bespreken.

Mevrouw **Van Duinen**, namens GroenLinks, is niet de strekking van de motie, door alle veranderingen en voorstellen niet meer helder.

De voorzitter stelt voor dat de indieners van de motie met elkaar afstemmen.

schorsen

De voorzitter zegt dat de constatering en overwegingen van de motie in nadrukkelijke mate naar een raadsonderzoek neigen. Onder meer door de koppeling aan artikel 155, maar ook omdat er een toelichting komt op de aanleiding om tot een raadsonderzoek over te gaan. Het zou beter zijn om het te laten bij de overweging dat de raad vanavond een discussie met elkaar heeft gevoerd en dat op grond van die discussie de raad zichzelf iets opdraagt. Zou de raad dat niet doen, dan trekt de voorzitter in twijfel of drie van de raadleden mee kunnen stemmen over dit voorstel.

De vraag is of dat niet in strijd is met de Gemeenteweg omdat het dan zo specifiek gaat over het bestuurlijk handelen van drie leden van de raad toen zij nog wethouder waren. In dat geval geeft de voorzitter deze drie leden in overweging na te denken over de vraag of ze wel mee zouden moeten stemmen.

De heer **Valkema**, namens het CDA, had in de korte schorsing bedacht dat het schrappen van de eerste twee bullits en bij het laatste bullit, zo nodig een verordening op te stellen, voldoende zou zijn. Daarmee is de verbinding met artikel 155 weg. De toelichting wordt dan ook geschrapt en dan zou de raad de motie kunnen steunen.

De heer **Terpstra**, namens de VVD, zegt dat kan worden toegevoegd dat de titel dan luidt: “verkennd vooronderzoek”. **De voorzitter** denkt dat daarmee een verkennd onderzoek bedoeld wordt. De heer **Terpstra** bevestigt en vult aan dat aan het laatste bullit, bij draagt zichzelf het begrip ‘zo nodig’ wordt toegevoegd.

De voorzitter zegt als de constatering overleind blijven, geconstateerd wordt dat er iets niet tijdig is gemeld, dat reflecteert in ieder geval op het vorige college. Dat geldt ook voor de vraag of dit gemeld had moeten worden aan de gemeenteraad, accountant en auditcommissie. Daarmee blijft de oproep aan de drie raadsleden die tot april wethouder waren na te denken of zijn hierover mee zouden moeten stemmen. Dat is aan henzelf te oordelen. De raad moet dat ook doen, want kan geen leden verplicht uitsluiten van stemming. Een relatief neutraal onderzoek slaat op het verkennd onderzoek, maar dat is niet een onderzoek naar bestuurlijk handelen, maar of een onderzoek naar bestuurlijk handelen kan worden gedaan. Dat klopt dus niet. Het gaat om een relatief neutraal onderzoek. De heer **Terpstra** vraagt of de indieners zouden moeten besluiten om constaterende dat te laten vervallen? **De voorzitter** zegt dat alle raadsleden dan mee kunnen stemmen. De heer **Valkema** zegt dat de constatering blijft staan. De heer **Sprenger**, namens de PvdA, gaat het er om dat het onderzoek er komt. Als de raad dat wil en de constatering voegt niets toe, maar dan wel de hele raad kan stemmen, dan stelt de heer Sprenger voor deze te schrappen.

De heer **Berends** vindt het geen pas geven om op dit tijdstip, vijf voor half een in de nacht, een afweging te maken om wel of niet mee te stemmen.

De heer **Valkema** zegt dat het CDA een motie wil doorzetten, maar kan meevoelen met wat de heer Berends zegt. Gezien de voortdurende tekstuele wijzigingen in de motie en het tijdstip zou het verstandig zijn om een nieuwe tekst op te stellen, die met elkaar wisselen en dan aangeven of dat de tekst is die in de motie dient te worden vastgesteld. Niet vanavond, maar in het vervolg van deze vergadering.

De voorzitter concludeert dat de motie wordt ingetrokken en het CDA een motie vreemd aan de orde van de dag (afhankelijk van schorsing of uitschrijven van een nieuwe vergadering) aangaande een verkennd onderzoek.

Amendement A, schrappen van de taakstelling Sociale Woningbouw

Voor: D66, GVH, VVD, PvdA en CDA

Tegen: GroenLinks en ChristenUnie,

Het voorstel wordt aangenomen

Amendement C, Dekkingsplan

Voor: VVD, CDA, GVH, D66

Tegen: GroenLinks, PvdA en de ChristenUnie

Het voorstel wordt aangenomen

Het voorstel zelf wordt in stemming gebracht.

De voorzitter zegt dat de raad de grondexploitatie in de aansluitende vertrouwelijke vergadering vaststelt. *De grondexploitatie in de aansluitende vergadering vastgesteld.*

De voorzitter concludeert dat de raad besluit de beslissing van 29 juni 2009 om te kiezen voor de bouwvariant 2 te herroepen. De bouwvariant 1A uit de conceptvisie Raadhuisplein/Haderaplein te kiezen. De lagere bijdrage vanuit de exploitatie Raadhuisplein/Haderaplein aan bouwkosten nieuw raadhuis accepteren tot een bedrag van 1,7 miljoen euro. De raad heeft geamendeerd beslispunt vier. En kennisnemen van de beantwoording van de vragen zoals gesteld door het CDA, GVH en D66.

Stemverklaring

De heer **Berends**, namens de ChristenUnie zal tegenstemmen. De heer Berends stemt alleen in met beslispunt vijf.

Mevrouw **Van Duinen**, namens GroenLinks, sluit zich hierbij aan.

Voor het geamendeerde voorstel zijn VVD, CDA, GVH, D66 en PvdA.

Aldus besloten.

De raadsberichten 2010-13: opbrengsten ontwikkeling Raadhuisplein en 2010-17: vragen CDA over deels wegvallende dekking raadhuis, worden voor kennisgeving aangenomen.

Aldus besloten.

Motie 3 wordt aangehouden.

De vergadering wordt geschorst tot donderdag 21 oktober 2010

Voortzetting vergadering op 21 oktober 2010

De voorzitter heropent het vervolg van de vergadering die maandag is geschorst. De vergadering was op dat moment bij agendapunt 13. De beraadslagingen stemming hebben plaatsgehad, met uitzondering van de stemming over één motie. De indieners, D66, het CDA en GVH, krijgen de gelegenheid de motie in oorspronkelijke of aangepaste vorm in te dienen en overigens tot besluitvorming over te gaan met de mogelijkheid voor stemverklaringen.

De heer **Sprenger**, namens de PvdA, beseft dat het een voortzetting is van de vergadering, maar vindt het lastig. Als raadslid ga je er vanuit dat de besluiten in één avond genomen kunnen worden. De heer Sprenger stelt als punt van orde voor, voor de motie aan de orde komt, omdat niet iedereen aanwezig is en omdat het een belangrijke motie is, deze besluitvorming naar de reguliere raadsvergadering van november te verplaatsen.

De voorzitter zegt dat dit voorstel van orde betrekking heeft op de besluitvorming. De motie is al ingediend, er zou gewoon een besluit over genomen moeten worden. In praktische zin gaat het om de VVD-leden die afwezig zijn. De heren Sprenger en Frima hebben gemeld dat zij niet bij het vervolg van de vergadering aanwezig zouden zijn. Voorafgaand aan het vervolg van deze vergadering heeft de voorzitter begrepen dat de VVD zich weer heeft aangesloten bij de indieners van de motie. Dat zou betekenen dat de heer Terpstra in ieder geval voor kan stemmen en de andere drie leden niet. Gezien de namen die nu onder de motie staan, zou dat tot een positief besluit leiden. Daarom zal het doorschuiven per saldo geen effect hebben. Verder is het de vraag of het reglementair mogelijk is.

De heer **Sprenger** begrijpt dat het reglementair lastig is en dat de voortgang van het proces belangrijk is. In het eerste deel van de vergadering is besloten dat het Haderaplein doorgang kan vinden, de bouwactiviteiten kunnen doorgaan. De heer Sprenger vindt het van belang, omdat hij ook als raadslid niet alle ins en outs van een dergelijke motie die zo dadelijk in behandeling wordt genomen, kan overzien.

Daarom heeft is behoefte om de consequenties van bepaalde zaken die in de motie staan te kunnen weten. De heer Sprenger heeft die kennis niet. Het is een lastige motie waarvan de importantie niet goed te overzien is. De heer Sprenger had een andere motie willen indienen, maar begrijpt dat dat niet meer mogelijk is.

De voorzitter legt uit dat de beraadslagingen hebben plaatsgevonden. Tijdens de beraadslagingen kunnen moties of amendementen worden ingediend. De beraadslagingen zijn gesloten, er is een aanvang genomen met de stemming alleen op één punt is niet gestemd. Het is niet meer mogelijk om nieuwe moties of amendementen in te dienen. De voorzitter stelt voor het voorstel van de PvdA voor te leggen aan de raad. Als het geen meerderheid heeft, stelt de voorzitter voor om te gaan stemmen. De voorzitter stelt voor dat de heer Valkema de aangepaste motie indient en na een korte schorsing eerst aan de raad wordt gevraagd of het verzoek van de heer Sprenger in overweging genomen kan worden. Als daar een meerderheid voor is, dan wordt er niet gestemd. Anders wordt overgegaan tot stemmen en kan iedere fractie een stemverklaring afleggen.

De heer **Valkema**, namens het CDA, heeft voor de schorsing aangegeven dat in de eerste termijn een motie is ingediend die gaandeweg de vergadering steeds verder van hen af kwam te staan. De tekst is tegen het licht gehouden en de juridische context gecontroleerd.

Motie 3: Raadsonderzoek: besluit een voorbereidingscommissie in te stellen die komt met een definitief voorstel een raadsonderzoek uit te voeren (of juist niet) en die de onderzoeksvragen opstelt. Ingediend door CDA, GVH, D66 en VVD.

Het presidium wordt verzocht een Verordening op te stellen, zodanig dat de raad in staat is een raadsonderzoek te doen conform artikel 155a Gemeentewet. Het presidium buigt zich dan ook over de planning en agendering. De voorbereidingscommissie wordt op basis van artikel 82 ingesteld en die komt met een definitief voorstel dat raadsonderzoek te doen, ja of nee. En als het antwoord ja is, dan bedenkt zij de onderzoeksvragen die daarbij horen.

De voorzitter begrijpt dat het besluit ten doel heeft een commissie te benoemen overeenkomstig artikel 82 van de Gemeentewet, waarbij die commissie als taak heeft om de juridische voorbereidingen te treffen om überhaupt tot een raadsonderzoek te komen. Dus enerzijds om het procesmatig in te richten en anderzijds te kijken of het inhoudelijk zinvol is om een voorstel aan de raad te doen om tot een raadsonderzoek te komen.

Artikel 155a, lid 8 van de Gemeentewet zegt: *“Alvorens de raad besluit tot een onderzoek, stelt hij bij Verordening nadere regels met betrekking tot deze onderzoeken. In elk geval worden daarin de regels opgenomen over de wijze waarop de ambtelijke bijstand wordt verleend aan de commissie.”* De heer **Valkema** zegt dat de raad verzoekt aan het presidium om de Verordening op te stellen en dat de raad deze vaststelt. **De voorzitter** concludeert dat dat het verzoek aan het presidium is. Maar het verzoek moet eerste gestalte krijgen in de vorm van een voorstel aan de raad. Als de raad dat heeft vastgesteld, gaat de voorbereidings-commissie dan aan de slag? Of is hier gedacht aan een parallelproces? De heer **Valkema** zegt dat normaliter de raad een Verordening voor een raadsonderzoek had vastgesteld. Dan had daarin gestaan dat onderdeel van het proces om te komen tot een raadsonderzoek zou zijn een voorbereidingscommissie die zich over de onderzoeksvragen zou buigen. Dan had de raad zich kunnen beroepen op de Verordening en had het besluit niet op basis van artikel 82, maar op basis van de Verordening zelf gedaan. Nu deze Verordening er niet is, is er voor gekozen om het in één motie te doen en een gelijktijdig proces te creëren. Artikel 82 is nodig om de voorbereidingscommissie enige juridische status te geven. **De voorzitter** vraagt of verwacht wordt dat het presidium met een voorstel komt voor de bemensing van de commissie? De heer **Valkema** antwoordt dat er in deze motie nog geen bemensing zit. Het vervolg is dat de raad nog moet beslissen om de commissie te bemensen. **De voorzitter** stelt voor kort te schorsen.

Schorsing

De voorzitter zegt dat er kort geschorst is om de raad gelegenheid te geven de tekst van de motie door te nemen. Er is geconcludeerd dat er een omissie staat in de motie. In de motie wordt gerefereerd aan artikel 82 van de Gemeentewet, daarin wordt de raadscommissie geregeld, dat moet zijn artikel 84, dat is een commissie. Daar geldt niet voor dat direct al taken, bevoegdheden, samenstelling en werkwijze geregeld moet worden. De commissie kan gewoon ingesteld worden en zelf regelen hoe zij aan de slag gaat. De voorbereidingscommissie wordt niet bemenst. De motie zou ook moeten verzoeken aan het fractievoorzitteroverleg om te zorgen dat de commissie bemenst wordt. Het presidium gaat over de planning en niet over dit soort zaken.

De voorzitter zegt op het punt wie er mee kan stemmen of niet, een beperking op grond van de Gemeentewet zit. De Gemeentewet is op dit punt niet absoluut en ook niet zwart/wit. Dat maakt het ingewikkeld. Overigens is de enige die een beperking kan opleggen de Kroon, dat kan niet de raad zijn of de burgemeester. De Kroon kan dat alleen maar als er een Besluit tot vernietiging wordt voorgedragen. Dat zou de burgemeester als enige kunnen doen. Als de motie wordt aangenomen, dan is de vraagstelling op dit moment niet relevant, per saldo gebeurt dan wat de meerderheid van de raad wil.

De heer **Terpstra**, namens de VVD, zegt dat alle raadsleden, zoals ze hier zitten, de eed of belofte hebben afgelegd. De heer Terpstra ziet daarom niet waarom de een wel en de ander niet mee zou mogen stemmen. Als deze raad vindt dat iedereen mee kan stemmen, dan stemt iedereen gewoon mee.

De voorzitter legt uit dat artikel 28 dat regelt: *“Een lid van de raad neemt niet deel aan een stemming over een aangelegenheid die hem rechtstreeks of onmiddellijk persoonlijke aangaat”*. Dat is wat de wet zegt, daar is wat jurisprudentie over, onder andere het Winsum-arrest. De voorzitter geeft alleen de beperkingen aan. De vraag of de burgemeester daar iets meedoet, zou deze in de rol van bestuursorgaan doen, daar hoeft geen verantwoording over worden afgelegd. Dat is nu niet aan de orde. De voorzitter denkt dat er geen belemmering is op dit punt. Het is wel zo dat op het moment dat er een voorstel komt, daar kritisch naar gekeken moet worden. De voorzitter vraagt de raad een reactie te geven op het ordevoorstel van de PvdA. De meerderheid van de raad is voor besluitvorming. De motie wordt opnieuw voorgelezen.

Motie 3: Raadsonderzoek

De heer **Sprenger** zegt dat de PvdA heel nadrukkelijk een onderzoek naar de gang van zaken rondom het Haderaplein wil. Alvorens zo'n onderzoek te gaan doen wil de PvdA van de diverse instrumenten die de raad ter beschikking staan, wettelijk of niet wettelijk, alle ins en outs kennen. Die kent de PvdA nu niet. De PvdA vindt de voorliggende motie dermate zwaar dat zij van mening is dat deze in een reguliere raadsvergadering, waarbij iedereen aanwezig is, behandeld moet worden. Zeker gezien het feit dat nu nog, zelfs nadat de motie is uitgedeeld er veranderingen in komen, dat geeft geen goed gevoel. Zeker niet voor zorgvuldige besluitvorming, waarvoor de raad hier zit. De PvdA zal tegen de motie stemmen omdat zij de strekking, niet kan beoordelen omdat er teveel wijzigingen in aangebracht zijn.

De heer **Berends**, namens de ChristenUnie, vindt het middel van een raadsonderzoek te zwaar voor de zaak die voorligt. De ChristenUnie vindt ook dat er duidelijkheid moet komen over deze zaak. In het derde bullit staat een tussenzin waar de heer Berends het niet mee eens is: *“waar de integriteit in het geding is volstrekte duidelijkheid moet komen”*. Volstrekte duidelijkheid moet er altijd komen en niet alleen daar waar de integriteit in het geding is. Dat is een omissie, de motie zou op dat punt gewijzigd moeten worden. Er moet een onderzoek komen, maar het middel is te zwaar. De heer Berends wil ook geen onderzoek frustreren. Dat maakt het lastig.

Door nu tegen te stemmen wordt de suggestie opgeroepen dat ‘die Berends’ niet onderzocht wil worden. Het tegendeel is waar. Gezien de meerderheid die zich aftekent heeft het geen zin om te onthouden of tegenstemmen. Dan maar het zware middel anders zou het nog langer boven de markt blijven hangen. De heer Berends wil graag duidelijkheid.

Mevrouw **Van Duinen**, namens GroenLinks, heeft in alle toonaarden aangegeven het van belang te vinden dat deze kwestie goed wordt onderzocht. Het zou fijn zijn als daar gezamenlijk een goed middel voor gevonden wordt. De voorliggende motie tendert naar of geen onderzoek of een raadsenquête, daar zit geen ruimte tussen. Wat GroenLinks betreft zou er een onderzoek moeten komen dat minder zwaar is en minder tijd en geld kost. Met name door een onafhankelijk onderzoek door iemand die geen enkele band met de raad, dan wel Haren heeft. Dat zou veel sneller helderheid in deze kwestie geven. Deze motie tendert naar een meerderheid in de raad, GroenLinks bevindt zich in dezelfde spagaat als de heer Berends zojuist schetste. GroenLinks wil graag een onderzoek en kan niet anders dan met deze motie meegaan. Het is wel verwarrend en voor burger en raad lastig te begrijpen. Na twee dagen tijd nadenken worden nog op het laatste moment zinnnetjes en artikelen geschrapt. De GroenLinks gaat mee met de motie.

Stemming: Motie Raadsonderzoek

Voor: alle fracties met uitzondering van de PvdA.

Het voorstel is aangenomen. Aldus besloten.

14. Tweede Bestuursrapportage 2010

De raadsberichten 2010-14: consequenties junicirculaire en 2010-16: financiële situatie worden hierbij betrokken.

De heer **Terpstra**, namens de VVD, leest in het voorstel in de bestuursrapportage als gevolg van de begrotingswijziging van per saldo € 98.912 (nadelig) waarvan € 165.965 een incidenteel nadelig effect heeft en € 67.053 een structureel positief effect. Het stuk goed lezende is het zo dat het structurele effect te maken heeft met een personeelssituatie. Met het opdoeken van één personeelsplaats. De vraag is of daaruit geconstateerd mag worden dat daar ook de ingang ligt naar het structureel benaderen van het opheffen van de tekorten in de toekomstige jaren? Ziet het college hierin aanleiding om te zeggen dat personeelsreductie is waarop ingezet wordt? Een andere vraag, op bladzijde 11, heeft betrekking op de mutatie reserves: *“Door is in de jaarrekening 2009 een bestemmingsreserve gevormd ter grootte van € 349.000. Wij stellen voor de reeds gevormde bestemmingsreserve in te zetten om de extra lasten van het nieuwe gemeentehuis, van € 410.945 af te dekken. Het restant van € 61.945 wordt (incidenteel) toegevoegd”*. De VVD ontvangt hier graag een toelichting op. Op bladzijde 24, bij de doelgroep Publieke Ruimten, waar het gaat om openbare verlichting wordt gesproken over het dimmen van openbare verlichting. In hoeverre en in welke mate wordt dat doorgezet, ook in relatie tot sociale veiligheid.

De heer **Niezen**, GroenLinks, heeft een aantal vragen. In algemeenheid maakt GroenLinks zich zorgen over de vele kleine uitzettingen. Grosso modo valt op dat er € 360.000,00 aan incidentele voordelen zijn, terwijl € 100.000,- negatief wordt geëindigd. Dat betekent dat opgeteld € 460.000,00 extra wegvloeit dit jaar. Dat is veel geld, zeker in een jaar waarin geconstateerd moet worden dat er geen extra middelen naar de gemeente toekomen en het perspectief slecht is. De vraag is: college let u wel goed genoeg op? Vragen:

- Bladzijde 4, vastgoedregistratie, graag uitleg over de kleine postjes die worden opgevoerd;
- Bladzijde 5, Trio. Vorig jaar zijn aan Trio structureel extra middelen toegekend. Nu is daar weer een fors bedrag extra nodig. Gaat het wel goed komen met Trio?
- Bladzijde 6, locatieonderzoek bovenbouw Zernike, daar wordt extra geld gevraagd, is daar budget voor afgesproken. Hoe gaat dat verder, moeten daar nog meer middelen naar toe?

- Bladzijde 6, zorg, de Centrumgemeente geld vraagt blijkbaar meer geld, zoals ook te zien is bij welzijn op bladzijde 7. Haren is toch niet de tekorten van de gemeente Groningen aan het aanzuiveren?
- Bladzijde 8, bij wegen, straten en pleinen, bij het bedrag van € 75.000,00 voor de Meerweg vindt GroenLinks het vreemd dat het besluit zo wordt uitgelegd. Jaarlijks komt dat bedrag er bij voor onderhoud. De weg zou in goede staat aan de gemeente worden overgedragen. Bovendien zou halverwege het jaar hooguit sprake zijn van de helft van dit bedrag.
- Bladzijde 9, parkeervoorzieningen, de bedragen tellen wel heel snel op naar € 25.000,00, graag een goede toelichting.
- Bladzijde 15. De mededeling over gemeentelijke samenwerking is teleurstellend. GroenLinks begrijpt dat het college het druk heeft gehad met een aantal grote projecten en de bezuinigingen, maar juist samenwerking met anderen kan geld opleveren. De raad verwacht daar wel wat van. Een dergelijke mededeling zou in een volgend stuk niet meer voor mogen komen.
- Bladzijde 16, wanneer is de BAG gereed?
- Bladzijde 20, GHHC, hier staat een mededeling over GHHC, waarom geen besluitvorming? Dit jaar is een besluit genomen, maar blijkbaar mag de raad daar dit jaar qua besluitvorming niets over zeggen.
- Bladzijde 21, bij energieprestatie wordt melding gemaakt over de EPA onderzoeken naar de gemeentelijke gebouwen. GroenLinks is zeer geïnteresseerd naar de uitkomsten en hoe dat landt in een voorstel. Volgt een apart voorstel over maatregelen pakketen?
- Bladzijde 23, GroenLinks hoorde dat wat hier staat over Scharlakenhof niet de laatste informatie is en dat er nieuwe zorgen zijn, kan het college dat toelichten?
- Bladzijde 25, om de verkeersintensiteit op de Onnerweg te verminderen en de verkeersveiligheid te bevorderen, wordt het gedeelte Felland heringericht. Dat is al gebeurd. GroenLinks stelde daar de schriftelijke vraag over of dit zo had moeten? Een achterafmelding van een ingrijpende verkeersreconstructie.
- Bladzijde 26, een opmerkelijke mededeling over het Geboortebos. Jarenlang mocht de raad genieten van de inbreng van D66 op dit punt, nu zit D66 in het college en gaat ze geen bomen meer planten.

De heer **Valkema**, namens het CDA, heeft een aantal vragen:

- Bladzijde 3, bij de voorspelling van de stand van de Algemene Reserve wordt de toevoeging kapitaallastenvoordeel uit de motie van 30 oktober 2006 genoemd. Dit lezende wordt deze motie niet consequent uitgevoerd. Hoe zit dat?
- Bladzijde 10, de toepassing van het Sportbesluit is geregeld, dat leidt tot een structurele meevaller. Maar het Sportbesluit toepassen betekent ook aanvullend dienstbetoon tegenover de sportclubs, wel extra dienstbetoon is dat en wat zijn dan de extra kosten?
- Bladzijde 11, de mutaties van de reserves. Het lijkt alsof de motie van 2006 niet consequent wordt uitgevoerd terwijl daar mei jongstleden nog een motie over is aangenomen. Hoe zit dat? Het is niet mogelijk om op voorhand een bestemmingsreserve te vormen, dat kan pas uit het resultaat, althans zo heeft de wethouder de raad altijd geleerd.
- Bladzijde 12, wordt een investering van een nieuw aggregaat voor het nieuwe raadhuis genoemd van € 100.000,00. Om zomaar die uitzetting te doen in de Burap is ongewenst. Daar dient een apart raadsvoorstel voor te komen of het college dient te kijken of het uit het budget nieuwbouw raadhuis opgevangen kan worden. Tenslotte is daar ook sprake van aanbestedingsvoordelen, zoals altijd is verteld.
- Bladzijde 20, GHHC. Het CDA sluit zich aan bij de vraag van de heer Niezen. Middels een raadsbericht is informatie over een vierde veld verstrekt, afwijkend van de besluitvorming van 2009. Dat betekent dat het college niet binnen de door de raad vastgestelde budgettaire kaders heeft gehandeld. Vreemd dat hier geen budgetvoorstel wordt ingediend.

- Bladzijde 21, zonnepanelen cbs De Borg. Het CDA is blij met de eerste zonnepanelen naar aanleiding van haar motie uit 2007.
- Bladzijde 23, het college heeft zojuist gezegd te stoppen met de aanbesteding van het Haderaplein. De Burap kijkt terug. Daarin wordt gesproken over voorbereidende werkzaamheden voor bestemmingsplan Raadhuisplein, terwijl daarvoor nu een andere invulling wordt gekozen. Wat is de logica? Doorgaan met het ene proces terwijl je doorgaat met het andere of stopzetten?
- Bladzijde 23, betaalt de gemeente nog steeds een exploitatiebijdrage aan het zwembad?
- Bladzijde 24, wordt gesproken over de afhankelijkheid van de leges uit grote bouwaanvragen. Die waren er bij toeval in 2009, namelijk het Raadhuis en Scharlakenhof. Welke grote bouwprojecten zijn er in 2010, zodat de begrote inkomsten daadwerkelijk worden gerealiseerd?

De heer **Berends**, namens de ChristenUnie, vraagt:

- Bladzijde 5, Hier wordt gezegd dat Trio een incidenteel tekort is, terwijl uit de tekst blijkt dat voorlopig wordt verwacht dat tekorten moeten worden aangevuld. Is het dan niet reëel om dat structureel te maken en daar rekening mee te houden in de meerjarenraming?
- Bladzijde 9, de cursieve tekst onder de kolom spreekt over structureel nadelig, dan moet zijn incidenteel.
- Bladzijde 16, een verwachte grote toestroom gastouders, wat is groot?
- Bladzijde 17, huwelijken. Alle processen zijn dit voorjaar vernieuwd en in het najaar wordt gekeken naar de opzet met betrekking tot de locaties en het toestaan van meer horecalocaties waar getrouwd kan worden. Zijn er ook andere locaties specifiek in beeld?
- Bladzijde 18, welke school heeft zich niet aangesloten bij het signaleringssysteem? Waarom niet?
- Bladzijde 21, staat dat de veiligheidsmonitor is uitgebracht met positieve uitkomsten voor de gemeente Haren. Graag een nadere toelichting.
- Bladzijde 25, bushaltes die toegankelijk worden gemaakt. Is de 46% gehaald als de 30 haltes zijn aangepast?

Mevrouw **Sloot**, namens GVH, vraagt:

- Bladzijde 6, onder het kopje bijzonder basisonderwijs wordt gesproken over Stichting Baasis, maar dat is openbaar onderwijs, hoe zit dat?
- Bladzijde 8, staat onder het kopje grondzaken: *“Daarom zullen wij de kavels zo spoedig mogelijk op een andere manier in de markt zetten dan gebruikelijk is”*. Hoe dan?
- Bladzijde 17, kan het college bij de verkiezingen aangegeven om hoeveel extra uren dit gaat? In maart 2011 zijn er immers weer verkiezingen om rekening mee te houden. Dit is niet gespecificeerd in de ontwerpbegroting gevonden.
- Bladzijde 20, staat het heuglijke feit dat men goed in gesprek is over de ijsbaan. Er is geen bedrag voor een ijsbaan opgenomen in de begroting, hoe zit dat?
- Bladzijde 29, bij de uitbreiding van het transferium vraagt GVH zich af of het college ooit heeft overwogen om parkeergeld voor gebruikers te gaan vragen?

Mevrouw **Legemaat**, namens D66, vond deze Burap een betere boodschap brengen dan de eerste. De structurele mutaties zijn meestal positief en de negatieve grotendeels incidenteel. Dat is voor de toekomst gunstiger dan andersom. Het geboortebos was een initiatief van D66 ter gelegenheid van het feit dat Haren het groenste dorp van Nederland werd. Het was bedoeld als tegengas tegen alle geluiden van vergrijzing die toesloeg in dat groene dorp. De aanleg duurt lang en is zo onnavolgbaar moeilijk dat deze achterwege mag blijven. De belangrijkste reden is dat wat er mee aangetoond zou worden achterhaald is. Uit de kengetallen van de gemeente Haren blijkt dat voor het eerst in de geschiedenis Haren meer inwoners heeft boven de 64 jaar, dan onder de 20 jaar. Dat is de reden voor D66 om zich te beraden op plannen om het belang van vergroening van leeftijdsopbouw weer onder de

aandacht te brengen. Een tekstuele opmerking, op bladzijde 17 onder het kopje huwelijken, staat touwambtenaren, in plaats van trouwambtenaren.

Mevrouw **Toxopeus**, namens de PvdA, zegt dat het college aangeeft dat in deze Burap een structureel positief effect van € 67.053,00 zit. De PvdA zou graag kijken wat met dat voordeel in de beheersbegroting 2011 of later meegedaan kan worden. De PvdA wil het graag vasthouden voor toekomstige problemen. Enkele vragen:

- Bladzijde 7, wordt gesproken over een eenmalig nadeel, over HarenFM van bijna € 8.000,00 ingaand per 2011, maar dat staat in de Burap 2010. Dit is de stand tot september 2010, waarom kosten in 2011 melden? Een jaarlaag 2011 hoort in de beheersbegroting 2011, als het college daar ook te laat was voor de beleidsbegroting.
- Bladzijde 11, mutaties reserves. Er waren moties in 2006 en in mei 2010 is opnieuw een motie aangenomen voor reserves. Heeft het college deze verwerkt? Hoe dan ?
- Bladzijde 20, GHHC, in de voortgangsrapportage staat dat de kosten al zijn gemaakt. De kosten die je in 2010 maakt, dienen toch in 2010 te worden gemeld? De PvdA neemt aan dat het moment van besluitvorming de begroting 2011 is.

Schorsing op verzoek van het college

Wethouder Sieling, namens het college, merkt op dat deze Burap positiever is dan de eerste. Er zitten negatieve elementen in, maar de structurele positieve elementen werken door naar volgende jaren en dat is gelet op de financiële positie van de gemeente van buitengewoon belang. GroenLinks spreekt over zorgen over vele kleine incidentele uitzettingen. Als GroenLinks van mening is dat deze op onderdelen ten onrecht zijn, dan hoort het college graag welke posten dat concreet betreffen. Trio zal dit jaar extra middelen nodig hebben van de gemeente Haren. Dat zal tot aan 2014 het geval zijn. De hoogte is nog niet exact bekend. In de laatste bestuursvergadering is gesproken over het perspectief vanaf 2014. Wat het bestuur betreft staat Trio dan op eigen benen. De vraag hoe het met Trio gaat laat het college graag ter beantwoording aan de directeur van Trio. Die wordt binnenkort uitgenodigd in de raadscommissie om inhoudelijk in te gaan op waar Trio staat en naar toe wil. De raad heeft dan gelegenheid tot gericht stellen van vragen. De besluitvorming ten aanzien van het vierde veld GHHC is voorgedragen bij de begroting 2011, omdat de lasten voor 2011 gaan spelen. De heer **Niezen** zegt dat dit een vrij principieel punt is. Bij elke investering is het zo dat die pas tot afschrijving komt in het jaar na realisatie. Als dat richtinggevend zou worden voor besluitvorming, dan zou alles eerst moeten worden uitgegeven, alvorens een besluit te nemen. Nu worden bewust de zaken omgedraaid. De heer **Valkema** sluit zich hierbij aan. **Wethouder Sieling** zegt dat het college onlangs schriftelijke vragen over dit zelfde onderwerp heeft beantwoord. Het staat in de begroting 2011, de wethouder stelt voor de discussie, aan de hand van het voorstel dat dan wordt gedaan, te voeren. De heer **Valkema** zegt dat het budgetrecht aan de raad is. De raad stelt een investeringsbudget vast en daar is het college overheen gegaan. Zoals het nu gaat kan niet.

De voorzitter stelt voor dat partijen amenderen als zij vinden dat het anders moet. Dat is een recht dat de raad heeft. In dit geval kan niets geamendeerd worden omdat er niets in staat, zoals de heer Valkema zegt. Maar amenderen kan ook door er iets wel in te zetten

Wethouder Sieling zegt dat inmiddels wordt voldaan aan de voorwaarden van het Sportbesluit, dus ook alles wat daar aan voorwaarden uitvoortvloeit. In het onderschrift op pagina 9 staat ten onrechte structureel dat moet zijn incidenteel. Er is geen bedrag voor de ijsbaan opgenomen. De wethouder heeft een eerste verkennend gesprek gehad om te kijken wat Haren wil met betrekking tot een ijsbaan. Het is nog te vroeg om daar bedragen te noemen. Dat hangt af waarover qua inhoudelijk programma overeenstemming met ijs en schaatsclub wordt bereikt.

Op dat moment kan een beter inzicht in de daaruit voortvloeiende kosten worden gegeven. In 2011 zal naar verwachting overeenstemming worden bereikt, zodat dat in het kader van nieuw beleid kan worden opgevoerd voor de begroting 2012. Dit maakt onderdeel uit van het manifest en de ambitie is in deze periode een nieuwe ijsbaan in of nabij het centrum van Haren te realiseren. Mevrouw **Legemaat** vraagt of dat concreet betekent dat er deze winter geen ijsbaan komt. **Wethouder Sieling** antwoordt niet zoals in de begroting is geformuleerd in de vorm van een plek waar de jeugd redelijk snel de ijzers onder kan binden. Het college staat open voor alle initiatieven.

Wethouder Pek, namens het college, in antwoord op de mutaties reserves. Het amendement van mei 2010 is uitgevoerd, dat betekent dat er een bestemmingsreserve is gecreëerd van € 349.000,00. Die wordt hier gebruikt. Bijna € 62.000,00 blijft over, voor iets dat in 2011 wordt verwacht wordt nu vast geld gereserveerd. De heer **Valkema** herinnert zich de discussie over het amendement uit mei 2010, die had een heel andere strekking dan de wethouder nu doet voorkomen. Kan de wethouder exact aangeven wat de formulering van het amendement van mei 2010? **Wethouder Pek** verwacht dat de heer Valkema, ook met een exacte formulering, het niet met hem eens zal zijn. Het college verkeert in de veronderstelling dat er in mei 2010 een bestemmingsreserve van € 349.000,00 is gecreëerd. Dat die er nog is en hiervoor wordt aangewend. Deze is gevormd om tegenslagen in de toekomst op dat gebied op te vangen. Er wordt een tegenslag verwacht en daar wordt het voor aangewend. Het amendement is derhalve naar mening van het college correct uitgevoerd. De wethouder stelt voor dat het CDA op dit punt een amendement indient als zij het hier niet mee eens is.

Vooralsnog zijn de middelen voor het Zernike voldoende. Op het moment dat meer middelen nodig zijn zal het college naar de raad gaan om daarom te vragen. Het bedrag van € 75.000,00 voor de Meerweg is uitvoering van het raadsbesluit. De heer **Niezen** vindt dit wel blindelings uitvoeren van een raadsbesluit. De weg zou netjes overgedragen worden en in een half jaar wordt minder uitgegeven dan in een heel jaar. Het is aan het college om geen geld te brengen naar waar het niet perse nodig is. **Wethouder Pek** stelt voor dat GroenLinks als zij het hier niet mee eens is, dit moet aangeven middels een amendement. Het raadsbesluit wordt vooralsnog correct uitgevoerd.

Het college verwacht in de loop van het jaar een uitkomst van het EPA-onderzoek. Dan komt er een nulmeting en wordt in de loop van volgend jaar gekeken hoe daarmee verder te gaan. Dat kan resulteren in een raadsvoorstel. GroenLinks sprak zorgen uit over Scharlakenhof. In november volgt een vertrouwelijke raadsvergadering over dit onderwerp.

Het college is van mening dat zij de motie van 2006 correct heeft uitgevoerd.

De Burap 2 heeft betrekking op de periode maart tot en met augustus. In die periode was het college bezig met het bestemmingsplan Haderaplein. Nu ligt er andere besluitvorming voor en nieuwe inzichten. De zinsnede op pagina 23 heeft betrekking op die periode.

De grote bouwprojecten waar de gemeente leges voor ontvangt zijn onder meer het Waterbedrijf. Een uitputtende de lijst kan desgewenst worden toegezonden. De heer Valkema ontvangt die. De naam van de school die zich niet bij het signaleringssysteem heeft aangesloten is bewust niet genoemd. Als de heer Berends dat graag wil weten dan kan dat op een ander moment verteld worden.

Het kopje bijzonder basisonderwijs is inderdaad onjuist en moet openbaar basisonderwijs zijn. De kavels van het terrein Kooi-Hekman worden op een creatieve manier in de markt gezet. De gemeente wil van de kavels af, het duurt te lang en daarom wordt nagedacht over andere manieren. Er is nog niet concreet bekend hoe dat gedaan wordt, gedacht wordt bijvoorbeeld aan een iets andere verkaveling of veiling. Er liggen nog een aantal opties. De komende tijd zal duidelijk worden of de opties gelicht worden. Dit is een zorgenkindje voor de gemeente omdat het gewoon geld kost. Een termijn is nog niet direct te geven.

Wethouder Groot, namens het college, in antwoord op de vraag over parkeervoorzieningen. De gemeente loopt € 25.000,00 mis, het staat er zoals het is. De heer **Niezen** dacht dat het alleen die paar parkeerplaatsen naast de nieuwbouw gemeentehuis betrof en dan komt de wethouder op dat bedrag? Dat was € 15.000,00. Mevrouw **Sloot** heeft herhaaldelijk geprobeerd gegevens over parkeeropbrengsten boven tafel te krijgen. Dat is niet gelukt omdat er kennelijk te weinig gegevens aanwezig zijn. Waarop baseert het college de bedragen die worden genoemd? Heeft dat dan alleen te maken met de boetes? Is het zo dat de parkeergarage afgesloten blijft zodat meer mensen verkeer gaan parkeren. Als GVH uitrekent hoeveel inkomsten er binnen komen bij betaald parkeren, dan kan dat nooit zoveel zijn. **Wethouder Groot** heeft alle vertrouwen in het ambtelijk apparaat dat dit becijferd heeft. Mevrouw **Sloot** zegt dat dit lezende het zo opgevat kan worden dat de boetes een extra inkomstenbron vormen voor de gemeente. Afspraak is dat parkeren alleen kostendekkend mag zijn. Onlangs stond in de krant dat de reden dat de parkeergarage nog lang afgesloten is te maken heeft met een softwareprobleem dat niet opgelost kan worden. Vergoedt de verzekering dat? **Wethouder Groot** zegt dat de gemeente dit zelf moet betalen omdat het niet verzekeraar is. Iets wat zich in een half open ruimte bevindt is lastig te verzekeren. De herinrichting Felland was opgenomen op de knelpuntenlijst en is door de raad zo vastgesteld en uitgevoerd. De toestroom van gastouders is inderdaad erg groot. De GGD moet twee dingen controleren, het pand waar het bedrijf zich bevindt en de persoon die het uitvoert, deel A en deel B. Haren stond in eerste instantie voor een paar gastouderbedrijven op papier. In de praktijk blijken er zich 60 te hebben aangemeld, dat is heel duur. Veel gemeenten hebben dit probleem. De vraag is of dat wel gefinancierd kan worden. De GGD gaat de gemeenten voorstellen met meer geld te komen, maar de wethouders gaan zich beraden of dit wel mogelijk is. De enorme toestroom zou met de economische situatie te maken kunnen hebben, maar er zijn enorme verschillen ten opzichte van de prognose. In 2009 zijn elf bushaltes aangepakt, op dit moment worden nog negentien aangepakt. Het totaal van dertig is ruim de gevraagde 46%. De suggestie om parkeergeld te heffen voor het transferium kan misschien in relatie worden gebracht met het later door GVH in te dienen initiatiefvoorstel, dat gaat geld kosten. Het is nadrukkelijk een service die voor de gemeente Groningen wordt aangelegd. De mobiliteit voor de stad Groningen neemt daardoor toe. HarenFM wordt meer als vooraankondiging in deze Burap genoemd en zou hier eigenlijk niet moeten staan. Mevrouw **Toxopeus** vraagt of deze in de beheersbegroting 2011 terugkomt omdat deze in de beleidsbegroting 2011 ontbreekt. Het is een beetje raar om deze hier te noemen.

Burgemeester Boumans, namens het college, de VVD spreekt over een voordeel op personeel en of dat een voorbode is op de aangekondigde bezuinigingen. Dat is niet zo. Het is ook geen voordeel. Op bladzijde 11 wordt een nadeel opgevoerd. Er zijn kosten opgevoerd waar geen dekking voor was, is het per saldo weer nul. Als nu iemand was aangenomen, dan waren wel de kosten in de begroting opgenomen, maar geen dekking geweest en was er per saldo een nadelig verhaal geweest. Feitelijk wordt die nu afgevoerd en kan worden gesproken over een correctie op de begroting. De heer **Terpstra** concludeert dat het structureel effect ook nul is. **Burgemeester Boumans** zegt dat het op de specifieke begrotingsmutatie in doelgroep inwoners een voordeel is, maar in de algemene dekkingsmiddelen een structureel nadeel, dus per saldo is het nul. Op het totaal van de bestuursrapportage blijft het een structureel voordelig effect. Centrumgemeente Groningen is niet haar eigen begrotingsproblematiek aan het afwentelen op andere gemeenten voor wat betreft de Wet huisverbod is dat niet zo. Vanaf 2009 zijn afspraken gemaakt en met name maatschappelijk werk moest nog structureel verankerd worden. Op het moment dat een tijdelijk huisverbod aan de orde is moet maatschappelijk werk ingeschakeld worden. Dit is het structurele bedrag waar de gemeente rekening mee moet houden. Vanuit de hulpverlening wordt vernomen dat het tijdelijk huisverbod redelijk succesvol is. Op jaarbasis gaat het in Haren om tussen de vijf à tien, terwijl voor één financiering wordt ontvangen.

Het is een taak, die succesvol is en waar iedereen waarde aanhecht, maar de gemeente ontvangt er geen geld voor. Dat is vervelend, een beetje afschuiven van justitie. Er is nagedacht over gedempte verlichting in relatie tot de sociale veiligheid. Het zou geen probleem zijn, maar wordt wel gemonitord. De politie is betrokken en mochten er klachten komen, dan wordt daar zeker naar gekeken. Op dit moment zijn de ervaringen positief. Bij de vervanging van het noodstroomaggregaat in het huidige gemeentehuis was gedacht deze mee te kunnen nemen naar de nieuwbouw. Door de toename aan technische installaties blijkt dit aggregaat over onvoldoende capaciteit te beschikken om het nieuwe gemeentehuis te bedienen als de stroom uitvalt. Daarom moet er een nieuw aggregaat komen. Dit wordt opgevoerd, inclusief de afschrijvingstermijn. Het is juist dat er een aanbestedingsvoordeel is geweest bij de aanbesteding van het werk, maar het is niet zo dat op dit moment die ruimte in het projectbudget voor de nieuwbouw gemeentehuis zit. In relatie tot de gemeentelijke samenwerking heeft een oriënterend gesprek plaatsgevonden met de gemeente Groningen, ook op bestuurlijk niveau. Dat laat over en weer de wens zien om als gelijkwaardige partners te verkennen, wat men voor elkaar zou kunnen betekenen. Dat zou ook voor andere overheden kunnen gelden. Daar zit Haren vanuit kracht redenerend in. Bijvoorbeeld op het gebied van ICT kan Haren de gemeente Groningen continuïteit borgen met haar organisatie. Haren beschikt over twee collega's die behoorlijk deskundig zijn op het gebied van SAP, waar de gemeente weinig deskundigheid heeft. Haren kan daar iets leveren wat zij niet hebben en kan daar weer wat voor terugkrijgen. Een interim positie in het management wordt momenteel ingevuld door een leidinggevende van de gemeente Groningen, is een ander voorbeeld van goede samenwerking. De burgemeester hoopt bij de volgende Burap nog wat meer concrete zaken te melden. De heer **Niezen** vraagt in hoeverre dit tot principiële keuzes leidt? Of valt dit uit besteden van diensten of samenvoegen van afdelingen volledig binnen het mandaat van het college? **Burgemeester Boumans** zegt dat de organisatie een collegebevoegdheid is, maar als het om verstrekkende zaken gaat ligt het zeer voor de hand om de raad daarbij te betrekken. De burgemeester denkt bijvoorbeeld aan het visietraject, waarin wordt gekeken wat voor gemeente Haren is, ook keuzes inherent zijn over welk type organisatie daarbij nodig is. Het ligt voor de hand daar met elkaar over te spreken. Ook als het gaat om ombuigingen wordt gekeken hoe dat formatief kan worden georganiseerd. De raad is dan aan zet. De extra uren inzet hoger inramen geldt in ieder geval voor gemeenteraadsverkiezingen en voor Tweede Kamerverkiezingen. Alle stemmen moeten handmatig geteld worden. Gelukkig zijn er volgend jaar Provinciale Staten verkiezingen, daar is de opkomst over het algemeen minder hoog. Dat vergt iets minder inzet. Ten aanzien van trouwlocaties. Trouwen mag in de achtertuin mits daarvoor een gebruiksvergunning is verstrekt. Het college heeft het ambtelijk advies bereikt om dat toe te staan. Dat betekent dat overal in de gemeente getrouwd kan worden, mits er een gebruiksvergunning is voor die gelegenheid. Die moet aangevraagd worden, dan wordt gecontroleerd en in de leges vindt verrekening plaats. De heer **Terpstra** vraagt of dit ook betrekking heeft op begraven op eigen terrein. **Burgemeester Boumans** antwoordt dat dit alleen betrekking heeft op trouwen. Het geboortebos is een lastig dossier gebleken. Er is serieus gezocht en een aantal locaties is in beeld geweest. De oproep van D66 is interessant om over na te denken. Bijvoorbeeld rond visievorming kan over dit aspect worden doorgesproken.

Tweede termijn

De heer **Valkema**, namens het CDA, heeft de wethouder gevraagd of deze wist wat in het amendement van mei 2010 is besloten. In de begroting 2009 was de uitvoering van de motie uit 2006 opgenomen. Bij de jaarrekening bleek dat niet zo te zijn. Daarom is een amendement gemaakt om alsnog dat voordeel toe te voegen aan de jaarrekening. Eigenlijk had de jaarrekening gewijzigd moeten worden, maar dat kon niet meer. Om het college tegemoet te komen is voorgesteld een bestemmingsreserve in te stellen en met een gelijktijdig afboeking van de bestemmingsreserve van geactiveerd onderhoud. Daarmee was het probleem opgelost. Het CDA constateert dat het amendement van 2010 niet is uitgevoerd.

Amendement 1, Mutaties reserve: besluit niet akkoord te gaan met het voorstel € 61.945,00 toe te voegen aan de bestemmingsreserve en besluit tot uitvoering door het college van het amendement van mei 2010. Ingediend door CDA en GVH.

De voorzitter zegt dat het goed is dat het amendement in stemming komt. Het college heeft de besluitvorming op dat moment anders geïnterpreteerd. De heer **Valkema** zegt dat alleen duidelijkheid wordt verschaft over hetgeen in de Burap staat, want daar gaat het amendement over. Het gaat niet over de duidelijkheid die er mei jongstleden was.

De heer **Niezen**, namens GroenLinks, maakt zich zorgen over de manier waarop het geld voor de Meerweg klakkeloos wordt uitgegeven en is niet te spreken over de beantwoording van wethouder Sieling over de vele kleine uitzettingen. Het gaat erom dat het incidenteel voordeel van € 360.000,00 eindigt in een tekort van € 100.000,00, dus € 460.000,00 aan incidentele extra uitgaven. De vraag is of dat niet veel geld is en zou het college daar in de toekomst niet beter op moeten letten? Dit kan de gemeente zich in de toekomst niet veroorloven. GroenLinks kan instemmen met de Burap, maar wil deze zorg uitspreken.

Wethouder Sieling zegt, namens het college, nadrukkelijk wel op de incidentele extra uitgaven te hebben gelet. Op dit moment is het wat hier staat. De wethouder wil heel graag toezeggen daar volgend jaar weer heel goed naar te kijken en deelt de zorg.

Wethouder Pek, namens het college, denkt het bedrag van € 75.000,00 voor de Meerweg niet allemaal te hoeven uitgeven, dat komt in de jaarrekening terug. Het raadsbesluit is uitgevoerd. Verder is het college van mening dat het amendement van mei 2010 goed is uitgevoerd en constateert dat zij het op dat punt oneens is met het CDA.

Schorsing 1 minuut voor het doorlezen van het amendement

De voorzitter stelt voor te stemmen over het amendement.

Mevrouw **Legemaat**, namens D66, heeft voor de motie gestemd in mei 2010, maar verkeerde volledige in de veronderstelling dat de reserve uit 2006 in een pot zat. Nu blijkt dat bedrag er niet te zijn. D66 heeft onvoldoende overzicht om hier voor te stemmen.

Mevrouw **Toxopeus**, namens de PvdA, zal niet voor stemmen omdat het om de grote lijnen gaat om de inwoners, wat willen we bereiken en hoeveel kost het. Op die grote lijn stelt de raad kaders en wordt gecontroleerd. Het gaat hier om een boekhoudkundige formulering. De PvdA is tevreden met de oplossing van het college.

De heer **Valkema**, namens het CDA, heeft bezwaar tegen de formulering dat het alleen om een boekhoudkundige constatering gaat. Het gaat het CDA om een consistente uitvoering van dat wat is vastgesteld in de raad.

Amendement 1, Mutaties reserve: wordt in stemming gebracht

Voor: CDA en GVH

Tegen: VVD, PvdA, de ChristenUnie, D66 en GroenLinks

Het voorstel is verworpen.

Stemverklaring

De heer **Valkema**, namens het CDA, zal instemmen met de Burap, dat is geen probleem, maar wil een stemverklaring afleggen ten aanzien van GHHC. Het CDA is van mening dat voor dat onderwerp geen adequaat investeringsbudget door de raad is vastgesteld.

Mevrouw **Sloot**, namens GVH, sluit zich bij deze stemverklaring aan.

De voorzitter zegt dat de raad besluit de wijzigingen op de kaderstelling van de gewone dienst vast te stellen, de genoemde investeringsbudgetten vaststelt en kennisneemt van de voortgang. Aldus besloten.

De raadsberichten 2010-14: consequenties junicirculaire en 2010-16: financiële situatie worden hiermee voor kennisgeving aangenomen.

17. Burgerparticipatie

Mevrouw **Toxopeus**, namens de PvdA, vindt het vaststellen van de marsroute nog te weinig uitgewerkt. Het is een goed idee om de commissie bestuurlijke vernieuwing te laten uitwerken hoe fundamenteel met burgerparticipatie wordt omgegaan. De voorstellen van het college voor het traject rond de visie 2010 en verder en het traject over de bezuinigingen en ombuigingen zou het college aan de gang kunnen gaan op die manier als daar opschreven. Een belangrijke voorwaarde is dat de notitie '(Laten) Zien zonder Weten' eerst in een bijzondere vergadering van de raad wordt besproken, de raad thema's en zaken kan toevoegen en dan pas met die notitie met de burgers in discussie te gaan. De uitbreiding van organisaties en groepen is toegezegd door het college. Daarmee kan het college aan de gang.

Mevrouw **Bachman**, namens D66, zegt dat het stuk een goede aanzet geeft. Het gaat erom de basisnotitie burgerparticipatie goed van de grond te krijgen door de commissie bestuurlijke vernieuwing daarmee aan de gang te laten gaan. Het is goed om de notitie '(Laten) Zien zonder Weten' in de raad te bespreken. Misschien kunnen in dezelfde vergadering uitgewerkte voorstellen voor de trajecten visieontwikkeling en ombuigingen komen. Dan kan de raad in één vergadering zowel inhoudelijk op de visie ingaan en tegelijk een voorstel krijgen over hoe de burgers in een vervolgtraject te betrekken.

De heer **Berends**, namens de ChristenUnie, stelt voor het traject van de ombuigingen snel ter hand te nemen en daar niet een te lang traject aan vooraf te laten gaan. Voor de rest kan het zorgvuldige traject ingeslagen worden met de werkgroep bestuurlijke vernieuwing om samen met het presidium tot een goed burgerparticipatiebeleid te komen.

De heer **Kooi**, namens het CDA, heeft moeite met het voorliggende voorstel. Zij vindt er te weinig structuur in en stelt voor twee amendementen in dienen.

Amendement 2, Basis Document Burgerparticipatie. Besluit de werkgroep bestuurlijke vernieuwing op te dragen met een nadere uitwerking te komen van burgerparticipatie in een visie – en uitwerkingsdocument alsmede protocol, genaamd basisdocument burgerparticipatie. De werkgroep op te dragen het basisdocument burgerparticipatie op te stellen in lijn met het Beleidsplan Communicatie en tevens gebruik te maken van de ervaringen met (pilot) trajecten in Haren en andere gemeenten. Ingediend door CDA, D66 en GVH.
Amendement 3, Burgerparticipatie bij visievorming Haren 2010 en ombuigingen. Besluit het college te vragen (met een nadere uitwerking te komen van) deze twee verschillende trajecten van burgerparticipatie in de raadsvergadering van november. Daarbij onder andere expliciet aandacht te schenken aan de rol van de raad, de wijze van participatie van burgers en tijdsplanning. Het college te vragen daarbij onderstaand schema te betrekken bij de uitwerking. Het college te vragen de opgedane ervaringen met deze twee pilot trajecten ter beschikking te stellen aan de werkgroep bestuurlijke vernieuwing om deze te kunnen gebruiken bij het opstellen van het basisdocument burgerparticipatie. Ingediend door CDA, D66 en GVH.

De heer **Terpstra**, namens de VVD, vraagt de indieners in hoeverre deze twee amendement in elkaar geschoven kunnen worden? De heer **Kooi** zegt dat het punt juist is dat de voorgestelde nota van het college dat heeft gedaan en daarmee een onhelder beeld heeft opgeleverd. Specifiek het laten uitwerken van burgerparticipatie in de toekomst door de commissie bestuurlijke vernieuwing is een heel ander traject.

Dat kan wel parallel worden uitgevoerd aan het traject ombuigingen en visie, daar moet het college mee aan de gang en zij kan daar burgerparticipatie bij betrekken. Het presidium heeft dan een instrument in handen als zich in de toekomst onderwerpen voordoen.

Mevrouw **Van Duinen**, namens GroenLinks, zegt dat ten aanzien van de marsroute is aangegeven dat dat nadere uitwerking behoeft. GroenLinks is blij met de eerste aanzet. Er zijn nog wat verbeteringen mogelijk. Burgerparticipatie is een middel waar het college haar uitvoering aan kan geven. In eerste instantie hoort het college dat uit te werken, dat is haar verantwoordelijkheid. Verschillende fracties hebben aangegeven dat zij dat een onderdeel vinden van de commissie bestuurlijke vernieuwing. Daar is GroenLinks niet op tegen, maar het is een middel in handen van het college. De raad geeft de kaders aan. Ten aanzien van de visie en ombuigingen is hetgeen hierin vermeld staat beperkt, maar met de gemaakte opmerkingen zou het college de zorgvuldigheid in acht moeten nemen en kan GroenLinks daar in meegaan.

Mevrouw **Kerremans**, namens de VVD, zegt dat de vragen zijn beantwoord. De VVD heeft geconcludeerd dat in samenspraak met college en raad wordt gesproken over een participatienota, die wordt uitgewerkt door bijvoorbeeld de werkgroep bestuurlijke vernieuwing. De VVD is tevreden en sluit zich aan bij de gemaakte opmerkingen.

Burgemeester Boumans, namens het college, zegt dat integraal de beantwoording in de commissie ook in de raad geldt. De inbreng van de raad was plezierig en constructief. Het was een goed, haast participatief gesprek dat het onderwerp verder heeft geholpen. De kern is dat de marsroute inderdaad beperkt uitgewerkt is. Het amendement spreekt in die zin aan, behalve één ding. De teneur van de marsroute was juist om in gezamenlijkheid te kijken. Het zou vervelend zijn als de raad straks met iets komt wat niet helemaal in lijn is met wat het college wil of andersom. Er zouden geen verschil in ideeën over participatie moeten zijn tussen raad en college. De burgemeester is daarom voor de dialoog in de ontwikkeling van het participatiemodel als het gaat om besluitvorming. Dus liever een combinatie tussen een werkgroep bestuurlijke vernieuwing en de portefeuillehouder. Akkoord met het amendement als daarin opgenomen kan worden in samenspraak met het college, dan is het een verrijking van beslispunt 1 om de marsroute vast te stellen. De tabel wordt niet vastgesteld, maar dient als input voor de discussie en heeft geen verdere status. Ten aanzien van de visie 2020 en de ombuigingen herhaalt de burgemeester de toezeggingen. Breder uitnodigen, de raad wordt ook als toehoorder uitgenodigd en het tijdsverloop wordt aangepast. ‘(Laten) Zien zonder Weten’ is door het college vastgesteld als leidraad voor het gesprek en zou ook in de raad als leidraad kunnen worden vastgesteld, eventueel met wijzigingen, voor het gesprek. Ten aanzien van amendement 3 stelt de burgemeester voor dat zijn toezegging ook inhoudt dat in de nadere uitwerking die er in november komt expliciet de rollen van de raad in het traject worden benoemd. Dan is het amendement overbodig. De heer Kooi is hiermee akkoord, amendement 3 vervalt. De burgemeester adviseert de raad amendement 2 aan te nemen. Bij voorkeur in november is een bijeenkomst en volgt een nadere uitwerking in overleg met het presidium.

De voorzitter concludeert dat de raad instemt met amendement 2 en het voorstel voor het uitvoeren van het burgerparticipatietraject en het participatieproces bij het visietraject haren 2010 en het ombuigingstraject met in acht name van alle toezeggingen die de burgemeester heeft gemaakt. Aldus besloten.

18. Initiatiefvoorstel gratis parkeren

Mevrouw **Sloot**, namens GVH, zegt dat de feiten inmiddels de actuele situatie inhalen. Sinds het begin van de vergadering heeft mevrouw Sloot van een aantal fracties vernomen dat zij wel akkoord kunnen gaan, maar onder een aantal voorwaarden. Daardoor komt het initiatiefvoorstel er iets anders uit te zien. Het initiatiefvoorstel gaat uit van structureel, per 1 november 2010 stoppen met bovengronds betaald parkeren van 17.00 tot 20.00 uur op vrijdagavond. In de wandelgangen heeft GVH begrepen dat het college in het voorjaar voornemens is een grootschalig onderzoek op het gebied van verkeer en parkeren te starten. Dan zou het zonde zijn om met een initiatiefvoorstel te komen dat misschien daarna weer teruggedraaid moet worden. Collega fracties kunnen het er wel mee eens zijn, om de ondernemers tegemoet te komen, vanaf 1 november 2010 parkeren tussen 17.00 en 20.00 uur voor de feestmaanden vrij te geven. En dan per 1 januari 2011 of op het moment dat het Verkeersonderzoek start te kijken hoever het is en in handen te geven van het college. Onderhoud de contacten met ondernemers, klopt het inderdaad dat zij hierdoor meer klandizie krijgen. In dat geval zijn ondernemers in ieder geval blij, die willen dit graag in de winterperiode met de koopavond voor elkaar krijgen. In geval de gemeente structureel het parkeren vrij zou geven op vrijdagavond waren de ondernemers bereid in de toekomst te overwegen hun subsidie voor de feestverlichting niet meer te krijgen. Als het gaat om een experiment van een aantal maanden hebben ze dat geld natuurlijk wel.

De voorzitter resumeert dat het voorstel is om bij wijze van proef vanaf 1 november 2010 tot 1 februari 2011, op vrijdag van 17.00 en 20.00 uur bovengronds gratis te parkeren.

Mevrouw **Schuiling**, namens de PvdA, heeft andere geluiden gehoord van Ondernemend Haren, zij waren het nog niet eens over de kosten. Mogelijk geld, feestverlichting of wat dan ook zou goed met Ondernemend Haren te worden afgestemd.

De heer **Niezen**, namens GroenLinks, vindt het merkwaardig dat er geen bereidheid of mogelijkheid was om GVH een inschatting van bedragen te geven. Het college wil zelf hier ook mee aan de slag. Er moet dus gerekend worden en er zijn parkeeronderzoeken gedaan op basis waarvan een inschatting gemaakt kan worden. Dan zouden marges aangegeven kunnen worden. GroenLinks kan niet zomaar vertrouwen op een bedrag van € 15.000,00. De heer Niezen stelt voor het om te draaien en voor een maximaal bedrag een proef uit te voeren. Dan zou de proef zo moeten zijn dat zeker is dat deze niet veel meer gaat kosten. En zaken worden geschetst naar ondernemers en burgers waar men later spijt van krijgt. De heer Niezen zegt dat er wat GroenLinks betreft best een proef gehouden mag worden, als er inzicht is in de kosten. Dan moet het wel om een proef gaan, die goed wordt afgesloten en niet automatisch verlengd. Er is bewust gekozen voor betaald parkeren in deze gemeente. Dus daar dient een weloverwogen besluit over te worden genomen.

Mevrouw **Legemaat** namens D66, zegt dat er ongeveer 260 parkeerplaatsen zijn die kunnen maximaal € 1,50 opbrengen per drie uur. Over een periode van drie maanden kom je dan maximaal aan een bedrag van € 5.000,00. Dat zou het bedrag zijn dat het maximaal kost. De mensen in Haren en omgeving ondervinden momenteel veel overlast bij het parkeren. Een cadeautje aan de inwoners en ondernemers als proef met een goede evaluatie lijkt een uitstekend idee.

De heer **Kooi**, namens het CDA, vindt het een goed initiatief om het experimenteel te gaan doen en hoort later wel van de ondernemers hoe het is bevallen.

De heer **Berends**, namens de ChristenUnie, zegt dat een proef inhoudt dat de automaten aangepast moeten worden, dat brengt de nodige kosten mee. De heer Berends plaatst kanttekeningen bij de gesuggereerde gastvrijheid. Op het moment dat gratis parkeren wordt toegestaan is geen bonnetje meer nodig. Of geldt nog steeds beperkt parkeren? Het was bedoeld om de doorstroming te bevorderen die sla je hiermee dicht en bovendien is het vreemd om niet de parkeergarage hierin te betrekken. Dan heb je een redelijke proef. Anders moet een deel wel betalen en anderen niet. Hoe meet je of het een succes is. De heer Berends is van mening dat de terugloop op koopavonden niet zozeer met wel of niet betaald parkeren te maken heeft, maar gewoon een trend is dat koopavonden overal teruglopen qua bezoekersaantallen.

Mevrouw **Schuiling**, namens de PvdA, vindt het sympathiek gebaar richting winkelend en ondernemend Haren. Uitgerekend gaat het in november en december om zes vrijdagavonden, een bedrag van € 2.500,00 als januari daarbij wordt betrokken wordt het totaal tien avonden voor nog geen € 5.000,00. De automaat kan eenvoudigweg van een hoesje of sticker worden voorzien. De overweging kan worden gemaakt om de parkeergarage mee te nemen, aan de andere kant kan men ook zelf kiezen of men gratis bovengronds wil parkeren

De heer **Terpstra**, namens de VVD, is verbaasd over het verhaal dat het niet uitgerekend kan worden. De VVD hoort graag de werkelijke bedragen van het college. Het is de bedoeling dat het college een proef voorbereidt met betrekking tot gratis parkeren. Dat zou iets breder strekken dan dit voorstel. Op zichzelf een sympathiek voorstel, maar met teruglopende situaties van koopavonden heeft het waarschijnlijk niet veel te maken. Dat is een landelijk probleem. De vraag blijft als dit wordt gedaan hoe dan het resultaat wordt gemeten. Is er een soort nulmeting waarbij eerst is gekeken of alles al vol staat terwijl er wel wordt betaald? En staat het weer net zo vol als we niet hebben betaald. Dus heeft het wel of geen zin? Op zichzelf is het leuk om cadeautjes te geven. Gezien het collegebeleid en het inhoud van het manifest en de proeven die nog moeten worden begonnen staat de heer Terpstra hier niet om te springen. Zeker niet als de ondernemers van deze gemeente niet de kosten zouden willen dragen. In het voorstel staat daar niets over.

Mevrouw **Sloot** zegt dat er enige verwarring is ontstaan omdat in eerste instantie een voorstel is ingediend dat structureel zou moeten zijn, maar waarvan andere fracties aangaven het liever als experiment te willen. Het ontbreken van gegevens komt inderdaad vreemd over. Voor de duidelijkheid mevrouw Sloot ontving in eerste instantie vrij summier gegevens. Het bedrag leek erg hoog € 55.000,00. Voor een jaar onbetaald parkeren, boven en ondergronds van 18.00 – 20.00 uur. Daar kwamen nog softwarekosten voor eventueel aanpassen van automaten bij. Mevrouw Sloot is gaan zoeken naar omringende gemeenten die met iets dergelijks te maken hadden en kwam op de proef van Veendam. Zij hebben sinds 1 juni jongstleden een jaar lang gratis parkeren overal, alle dagen van de week. De kosten zijn € 125.000,00. De ondernemers betalen daar € 25.000,00 aan mee. Mevrouw Sloot is nieuwe vragen gaan stellen, bijvoorbeeld het gemiddelde betaalgedrag over tien jaar. Ook dan met de tariefverhogingen. Daarop werd gemeld dat de gegevens op dat moment niet aan haar konden worden verstrekt, met de opmerking erbij dat als het als proef zou worden ingediend de kosten voor aanpassing van de software van de automaten er niet zouden zijn. De ondernemers willen graag dat de mensen in Haren komen shoppen de komende feestdagen en niet in Hoogezand, omdat ze daar gratis kunnen parkeren.

Wethouder Groot, namens het college, is ook erg voor cadeautjes en zeker aan mensen die overlast hebben ervaren. De aarzeling van de wethouder is dat een cadeautje wel een cadeautje moet blijven, maar hier gaat het om een groot cadeau.

Schorsing

Mevrouw **Groot**, namens het college, zegt dat er een aantal lastige zaken in het initiatiefvoorstel zaten. Onder andere hoe het lang parkeren tegen te gaan en te reguleren. Anderzijds het begrip cadeautje, over welke omvang gaat. het hier Uitgaand van een uur betaald parkeren à € 1,00, is van 17.00 tot 20.00 uur € 3,00 per avond. Exclusief parkeergarage gaat het om 360 parkeerplaatsen. Dat is € 1.080,00 per avond, er van uitgaande dat alle plekken bezet zijn en de gemeente gaat uit van een hoge bezettingsgraad. Het college stelt voor een limiet aan het cadeau te stellen. Een cadeau van € 1.000,00 per avond zou maximaal zes avonden kunnen worden gedaan, dus tot 31 december 2010.

De voorzitter vat het voorgestelde besluit als volgt samen: de raad wordt voorgesteld te besluiten tijdelijk voor de periode van 1 november 2010 tot 1 januari 2011, op vrijdag van 17.00 – 20.00 uur, bovengronds, in het centrum van Haren (het gaat dan om 360 plekken) gratis parkeren in te voeren en de daarmee samenhangende kosten van om en nabij de € 7000,00 te dekken uit de algemene middelen.

Het college zegt toe op zich nemen deze tijdelijke evaluatie mee te nemen in het evaluatieonderzoek, dat zal meer ene belevingsonderzoek zijn, dan een sterk kwantitatief onderzoek.

Stemverklaring

De heer **Niezen**, namens GroenLinks, stem tegen omdat zij het cadeaugehalte hiervan te hoog vindt en andere groepen, zoals de fietsers en voetgangers, niet worden beloond.

De heer **Terpstra**, namens de VVD, vindt als uitwerking van het manifest iets wordt gedaan aan parkeren. Hier wordt iets op tafel gelegd, een cadeau, uit algemene middelen.

De heer **Berends**, namens de ChristenUnie, is gezien de snelheid van het voorstel, het cadeaugehalte, alles afwegende, het niet eens met het voorstel.

Voor: PvdA, D66, GVH, CDA en mevrouw Kerremans

Tegen: GroenLinks, de ChristenUnie en de heer Terpstra

Het voorstel wordt aangenomen.

19. Sluiting

De voorzitter bedankt de aanwezigen voor hun inbreng en sluit de vergadering.

Moties en amendementen aangenomen in de raadsvergadering van 18-21 oktober 2010

Motie 1, Sociale Woningbouw: draagt het college op met nadere kwantitatieve gegevens te komen van de aantallen sociale woningen, in koop – en huursector, via een nulmeting met als peildatum 1 januari 2010. Draagt het college op te zorgen dat de realisatie van aantallen sociale woningen zodanig is dat het totale aantal woningen minstens gelijk blijft aan het aantal op de peildatum 1 januari 2010. Draagt het college op te komen met een plan van aanpak om het Woonplan in 2011 te herijken en voldoende sociale woningbouw te realiseren. ingediend namens de PvdA en D66.

Motie 3: Raadsonderzoek: besluit een voorbereidingscommissie in te stellen die komt met een definitief voorstel een raadsonderzoek uit te voeren (of juist niet) en die de onderzoeksvragen opstelt. Ingediend door CDA, GVH, D66 en VVD.

Amendement A, schrappen van de taakstelling Sociale Woningbouw: besluit de grondexploitatie vast te stellen exclusief de taakstelling van € 500.000,00 voor het fonds Sociale Woningbouw (schrappen deel beslispunt 4). ingediend namens het CDA, de PvdA, GVH, VVD en D66.

Amendement C, Dekkingsplan: besluit de extra afschrijving nieuwe raadhuis (nu en in de toekomst) leidt niet tot lastenverhoging voor de burger (m.a.w. snijden in eigen vlees). Besluit tot een separaat voorstel voor de extra lasten voortvloeiende uit de hogere afschrijvingslasten nieuw raadhuis. ingediend namens het CDA, GVH, en D66.

Amendement 2, Basis Document Burgerparticipatie. Besluit de werkgroep bestuurlijke vernieuwing op te dragen met een nadere uitwerking te komen van burgerparticipatie in een visie – en uitwerkingsdocument alsmede protocol, genaamd basisdocument burgerparticipatie. De werkgroep op te dragen het basisdocument burgerparticipatie op te stellen in lijn met het Beleidsplan Communicatie en tevens gebruik te maken van de ervaringen met (pilot) trajecten in Haren en andere gemeenten. Ingediend door CDA, D66 en GVH